

DIE WAT SPAART, DIE WAT HEEFT

Een institutioneel onderzoek op het terrein van het bezitsvormingsbeleid
over de periode 1940-1994

PIVOT-rapport nummer 88

Dit is een gezamenlijke uitgave van
Rijksarchiefdienst/PIVOT
&
Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

's-Gravenhage 2000

Tekst: A. Etteken
Vormgeving: Rijksarchiefdienst/PIVOT
Illustraties: W.D. Küller
Druk: Krips bv

ISBN 90-74442-83-8

© Rijksarchiefdienst/PIVOT. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de Rijksarchiefdienst/PIVOT.

PROJECT INVOERING VERKORTING OVERBRENGINGSTERMIJN

Voor u ligt het rapport waarin de uitkomsten van een onderzoek, gehouden in het kader van het Project Invoering Verkorting Overbrengingstermijn (PIVOT), zijn weergegeven. PIVOT is een projectorganisatie die in mei 1991 door de Algemene Rijksarchivaris in het leven is geroepen. De aanleiding daarvoor vormde de (voorgenomen) verkorting van de overbrengingstermijn conform de nieuwe Archiefwet van vijftig naar twintig jaar. Vanuit het oogpunt van democratisering van het openbaar bestuur moet deze termijnverkorting positief worden beoordeeld. Immers, eerder overgedragen archieven worden ook eerder volledig toegankelijk voor het publiek. Voor de Rijksarchiefdienst betekent deze termijnverkorting echter dat, wanneer er geen maatregelen worden genomen, zij overstroomd wordt met archiefmateriaal. De neerslag van dertig jaar overheids-handelen zou bij de invoering van de nieuwe wet in een korte periode moeten worden overgebracht naar de depots van de archief diensten. Voor de centrale rijksorganen wordt de omvang van deze stroom van gegevensbestanden geschat op ongeveer 600 strekkende kilometer over de periode 1943-1973 en over de periode 1973-1990 op nog eens dezelfde hoeveelheid. Omdat een dergelijke hoeveelheid archiefmateriaal niet beheersbaar, noch hanteerbaar is en de opslag ervan te kostbaar, heeft de Rijksarchiefdienst in het kader van PIVOT tezamen met de verschillende Hoge Colleges van Staat en de ministeries maatregelen getroffen om deze vloed te kanaliseren.

Bij het uitvoeren van deze inhaaloperatie moesten reeds bestaande problemen bij de archiefzorg van de rijksoverheid in versneld tempo worden opgelost. Onder de Archiefwet 1962 zijn grote achterstanden ontstaan in het selecteren van naoorlogs archiefmateriaal en in het overbrengen van archief van voor 1940 naar de Rijksarchiefdienst. In inspectierapporten van de Rijksarchiefdienst werd daar al op gewezen, maar door het rapport 'Archiefbeheer en -behoud bij het Rijk' dat de Algemene Rekenkamer in 1988 uitbracht, is dit probleem pas in zijn volle omvang tot politiek Den Haag doorgedrongen.

PIVOT is mogelijk geworden door de inzet van extra financiële middelen die de minister van WVC in 1991 heeft toegezegd: fl. 17 miljoen over een periode van tien jaar (looptijd van het project). Daarnaast zetten de ministeries en de Hoge Colleges van Staat, verantwoordelijk voor selectie en overdracht van hun archieven, elk eigen middelen in om deze operatie mogelijk te maken. Afspraken daarover zijn vastgelegd in convenanten die de verschillende secretarissen-generaal of vertegenwoordigers van de Hoge Colleges van Staat met de Algemene Rijksarchivaris hebben gesloten.

1. De uitgangspunten van PIVOT

Om de hierboven beschreven papier vloed op een verantwoorde manier te kunnen beperken heeft PIVOT een nieuw selectie-instrument ontworpen. De traditionele selectiemethoden zijn voor een operatie van deze omvang niet toereikend: zij zijn te arbeidsintensief en dus te kostbaar waarbij de basis van de gevoerde selectie niet altijd duidelijk is geformuleerd. Bij de traditionele selectie worden als criteria gebruikt: de inhoudelijke of informatieve waarde van documenten en de plaats die zij innemen in het geheel van een dossier, een archief of verzameling archieven. Aangezien men bij die manier van selecteren geen model hanteert waarmee men de context van de gegevens in kaart kan brengen, kan men aan de gegevens op zich moeilijk een waarde toekennen. De functie van de gegevens is in dat geval niet te achterhalen. Het gevolg hiervan is een subjectieve selectie omdat iedereen die selecteert een eigen interpretatie aan de gegevens geeft.

PIVOT gaat ervan uit dat de selectie moet worden uitgevoerd vanuit het gezichtspunt van het overheidsorgaan of de organen die deze documenten in het kader van hun taak en het daaruit vloeiende handelen hebben ontvangen of geproduceerd: niet de informatiewaarde van documenten maar de waardebeoordeling van handelingen van overheidsorganen staat centraal. Met de gegevensbestanden die naar de Rijksarchiefdienst worden overgebracht moet het handelen van de overheid in relatie tot haar omgeving op hoofdlijnen te reconstrueren zijn. Daarbij wil PIVOT met het resultaat van de selectie op

basis van deze doelstelling bronnen voor de kennis van en het inzicht in de Nederlandse samenleving (en cultuur) veilig stellen voor blijvende bewaring.

De methode om dit te bereiken is de methode institutioneel onderzoek van PIVOT. Deze methode is in de afgelopen jaren ontwikkeld aan de hand van praktijk ervaringen en nieuwe, theoretische inzichten uit binnen- en buitenland. Via wet- en regelgeving en andere bestuurlijk-organisatorische bronnen wordt nagegaan welke handelingen overheidsorganen verrichten. Op basis van de handelingen kan achterhaald worden welke neerslag er in principe zou *moeten* zijn. Met andere woorden, de selectie zal niet meer plaatsvinden op basis van het archiefstuk zelf, maar op basis van de handeling. Handelingen worden gewaardeerd in het kader van de context.

Uiteindelijk zal PIVOT de overbrenging van het geselecteerde materiaal naar de depots van de Rijksarchiefdienst begeleiden. De rijksorganen zijn zelf verantwoordelijk voor de fysieke selectie en bewerking die de archieven en andere gegevensbestanden moeten ondergaan om ze geschikt te maken voor overdracht. Desgewenst zal PIVOT hen daarbij adviseren. Richtsnoer voor de bewerking na het institutioneel onderzoek en de institutionele selectie vormen de door de Permanente Commissie Documentaire Informatievoorziening (PCDIN) in september 1991 aanvaarde 'Normen voor goede en geordende staat' (zie hiervoor ook de PIVOT-brochure 'Om de kwaliteit van het behoud: normen 'goede en geordende staat', Rijksarchiefdienst/PIVOT, 's-Gravenhage 1993).

2. Het institutioneel onderzoek

Om het voor de selectie noodzakelijke inzicht te krijgen in het handelen van de overheidsorganen is PIVOT institutionele onderzoeken gestart bij de verschillende ministeries. De onderzoekers worden door PIVOT zelf en door de verschillende ministeries ingezet. Zij nemen gezamenlijk ongeveer 130 onderzoeksgebieden of beleidsterreinen voor hun rekening. Per beleidsterrein beschrijft de onderzoeker de historische ontwikkeling van dat beleidsterrein als context van de handelingen die er sinds 1940 zijn verricht. De onderzoeksperiode verschilt per beleidsterrein, maar bestrijkt in het algemeen de periode 1940 tot heden.

Uitgangspunt bij de onderzoeken vormt de Methode van Institutioneel Onderzoek (MIO), neergelegd in de brochure 'Handelend optreden' (PIVOT-brochure, 's-Gravenhage 1994). De resultaten van een institutioneel onderzoek worden beschreven in een Rapport Institutioneel Onderzoek (RIO). Een RIO is een context beschrijving van een beleidsterrein waarop overheidsorganen handelend optreden en omvat:

1. een historische schets van het beleidsterrein waarop het onderzoek betrekking heeft, inclusief:
 - de doelstellingen van de overheid op het beleidsterrein;
 - de overheidsorganen en overige actoren;
 - de onderlinge relaties tussen de actoren;
 - de beleidsinstrumenten;
 - een beschrijving van het taakgebied waartoe het beleidsterrein behoort.
2. een overzicht van de handelingen die overheidsorganen verrichten of hebben verricht, inclusief:
 - de looptijd van elke handeling (begin- einddatum)
 - de grondslag (bron) van elke handeling;
 - het product van handeling (indien bekend).

Zo mogelijk worden de handelingen thematisch of procedureel geordend, waardoor men de handelingen in hun context kan zien.

Een belangrijk begrip in het institutioneel onderzoek vormt de 'handeling'. Een handeling is een complex van activiteiten, gericht op het totstandbrengen van een product, dat een actor verricht ter vervulling van een taak of op grond van een bevoegdheid. Aangezien we niet alleen willen beschrijven wat de overheid moet doen, maar ook wat zij daadwerkelijk doet, gebruiken we als bron voor het beschrijven van het handelen niet alleen officiële wet- en regelgeving en de daaruit voortvloeiende algemene maatregelen van bestuur, koninklijke besluiten, ministeriële regelingen en beschikkingen

zoals instellings-, opheffings- en organisatiebesluiten als onderzoeksbron, maar ook jaarverslagen en jaaroverzichten, staatsalmanakken, memories van toelichting op de rijksbegroting en op bovengenoemde wetten, beleidsnota's, archieven en literatuur. Daarnaast vormen interviews met beleidsmedewerkers en andere deskundigen - in en buiten de overheid - op het beleidsterrein een bron van informatie.

Naast het begrip 'handeling' neemt het begrip 'actor' in het institutioneel onderzoek een belangrijke plaats in. 'Actor' volgens de PIVOT-methode wordt gedefinieerd als 'een overheidsorgaan of een particuliere organisatie of persoon die een rol speelt op een beleidsterrein. Strekten de PIVOT-onderzoeken zich tot 1995 uit tot de handelingen van overheidsorganen in de strikte zin van het woord, in de Archiefwet 1995 wordt, gebaseerd op de Algemene wet bestuursrecht, onder 'overheidsorgaan' verstaan "organen van overheidsstichtingen, verenigingen en vennootschappen die, ook voor zover zij niet krachtens publiekrecht zijn ingesteld, toch met openbaar gezag zijn bekleed of waaraan toch één of meer overheidstaken zijn opgedragen en de daarvoor benodigde publiekrechtelijke bevoegdheden zijn toegekend". Het begrip 'overheidsorgaan' is hiermee aanzienlijk verbreed.

In de onderzoeksrapporten worden de handelingen van particuliere instellingen niet opgenomen. Wel wordt hun rol op het beleidsterrein beschreven. Op grond van het acquisitieprofiel van het Algemeen Rijksarchief wordt bepaald of de archieven van particuliere instellingen voor overbrenging in aanmerking komen.

3. De toepassingsmogelijkheden

De resultaten van het institutioneel onderzoek, neergelegd in het RIO, worden daarna verwerkt in een wettelijk voorgeschreven selectie-instrument: de selectielijst, in PIVOT-termen het "basisselectie document" (BSD). De selectielijst is een lijst van handelingen die elk voorzien zijn van de waardering 'bewaren' of 'vernietigen'. De selectielijst volgt uit de beschrijving van het RIO. In overleg met de betreffende instelling(en) wordt aan de hand van deze selectielijst bezien welke gegevensbestanden voor 'de eeuwigheid' geselecteerd moeten worden en uiteindelijk overgebracht worden naar de Rijksarchiefdienst. De ontwerp-selectielijst wordt ter inzage gelegd bij verscheidene instanties en de zorgdrager(s) bied(t)(en) de ontwerp-selectielijst aan de minister van OCenW. De definitieve selectielijst wordt vastgesteld door de zorgdrager(s) in kwestie en de minister/staatssecretaris van OCenW.

Wanneer de inhaaloperatie eenmaal voltooid is, zijn we er nog niet. In de toekomst moet worden voorkomen dat nieuwe achterstanden ontstaan bij selectie en overbrenging van gegevensbestanden. Om de toepassingsmogelijkheden van het institutioneel onderzoek ook voor de toekomst te kunnen garanderen, is het daarom noodzakelijk om ontwikkelingen in taken, handelingen en organisatie van de overheid, alsmede de grondslag van die taken en handelingen bij te houden. De verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij de zorgdragers. Het RIO en het BSD kunnen gebruikt worden als basis voor de ontwikkeling van een structureel documentair informatieplan teneinde het beheer van de gegevensbestanden die de Rijksarchiefdienst na 20 jaar verwerft en het beheer van de gegevensbestanden bij de verantwoordelijke organen zelf te verbeteren. Zo kan in samenwerking met de betreffende organen worden voorkomen, dat zich in de toekomst nieuwe, onbeheersbare stuwmeren van archief en andere gegevensbestanden zullen vormen.

4. Volume vermindering archieven en vergroting opslagcapaciteit

Ook op deze terreinen is PIVOT werkzaam. Volumevermindering kan voor bepaalde archieven worden bereikt door middel van substitutie: het overzetten van de informatie op een andere drager, bijvoorbeeld microfilm, microfiches en in de toekomst wellicht beeldplaat. Inmiddels kon uitbreiding van de opslagcapaciteit met ca. 25 km. van bestaande depots in het Algemeen Rijksarchief worden gerealiseerd door de installatie van verrijdbare stellingen (compactus).

Gewapend met de opgedane ervaring zal PIVOT ook over deze kwestie de rijksorganen kunnen adviseren, die daarmee bij het moderne gegevensbeheer weer hun voordeel kunnen doen.

Algemeen Rijksarchief / PIVOT/ Den Haag, juni 1995.

INHOUDSOPGAVE

1	Verantwoording	8
1.1	Doel van het onderzoek	8
1.2	Methodiek van het onderzoek	8
1.3	Indeling onderzoek	8
2	Taken en beleidsterreinen sociale zaken en werkgelegenheid	9
3	Het beleidsterrein bezitsvorming	10
3.1	Definiëring en beleidsdoelstelling	10
3.2	Afbakening van het beleidsterrein	10
3.3	Betrokken departementen en afdelingen bij het beleidsterrein bezitsvorming	12
3.4	Bezitsvormingsbeleid in institutioneel historische context	13
3.4.1	Het bezitsvormingsbeleid 1940-1994	13
3.4.2	Bezitsvormingsmaatregelen	15
3.4.3	De jonge spaarder: De Jeugdspaarwet	15
3.4.4	Werknemers bij de overheid: de Premiespaarregeling Rijksambtenaren	15
3.4.5	Werknemers van bedrijven: Premiespaarregelingen, winstdelingsspaarregelingen en spaarloonregelingen	16
3.4.6	De Vermogensaanwasdeling (VAD)	17
3.4.7	De kleine belegger: fiscale faciliteiten bij effectenbezit	17
3.4.8	Voor 25 tot 60 jarigen: de Algemene Premiespaarwet	18
3.4.9	Bevordering van het effectenbezit en eigen woning: de Wet Bezitsvormingsfonds	18
4	ACTOREN	20
4.1	Minister van Sociale Zaken	20
4.2	Minister voor Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie	20
4.3	Minister van Binnenlandse Zaken, Bezitsvorming en Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie	20
4.4	Minister van Algemene Zaken	20
4.5	Commissie Bezitsspreiding	20
4.6	Spaarraad	20
4.7	Nationale Spaarraad	21
4.8	Interdepartementale werkgroep inzake faciliteiten voor het sparen in brede kring	21
4.9	Interdepartementale werkgroep tot bestudering van de mogelijkheden tot verhoging van de spaarquote	21
4.10	Wergroep Onderzoek Spaarregelingen	21
4.11	Wergroep Faciliëring Spaarloon (Wergroep Van Franeker)	22
4.12	Begeleidingscommissie inzake onderzoek spaargedrag en spaarmotieven	22
4.13	Interdepartementale Wergroep Inkomenspolitiek/ subgroep gedifferentieerde winst ontwikkeling en bezitsvorming	22
4.14	Wergroep Wet Vermogensaanwasdeling	22
4.15	Wergroep Evaluatie Gefacilieerde Bedrijfsspaarregelingen	22
4.16	Centraal Plan Bureau (CPB)	22
4.17	De Sociaal Economische Raad (SER)	23
4.18	Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS)	23
5	HANDELINGEN	24
5.1	Algemene handelingen	24
5.2	Wet van 18 juli 1947 (Stb. H 250) op de Nationale Spaarraad en het uitgeven van Rijksspaarbrieven (Spaarwet 1947)	28
5.3	Jeugdspaarwet	30
5.4	Wet van 23 april 1971 (Stb. 362), houdende nieuwe regelen ter bevordering van het sparen door Jeugdige personen (Jeugdspaarwet 1971)	31
5.5	Wet van 2 juli 1975 (Stb. 413) houdende wijziging van de Jeugdspaarwet 1971	32
5.6	Besluit van 18 oktober 1971 (Stb. 639) houdende vaststelling van het Jeugdspaarbesluit	32
5.7	Premiespaarregeling rijksambtenaren	33
5.8	Bedrijfsspaarregelingen, premiespaarregelingen en winstdelingsspaarregelingen	37
5.9	Algemene Premiespaarwet	39
5.10	Bezitsvormingsfonds	40
5.11	Bescherming persoonlijke levenssfeer	43
6	BIJLAGEN	48
6.1	Overzicht van gebruikte wet- en regelgeving	48
6.2	Literatuurlijst	52
6.3	Noten	53

1 Verantwoording

1.1 Doel van het onderzoek

Dit rapport institutioneel onderzoek is het resultaat van het convenant van 21 januari 1992 tussen de secretaris-generaal van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de Algemene Rijksarchivaris. In dat convenant werd onder meer afgesproken, dat er institutioneel onderzoek zou worden verricht naar de ontwikkeling van taken en organisaties na 1940 op de beleidsterreinen van het ministerie. Doel van het institutioneel onderzoek is het ontwikkelen van een selectie-instrument dat toegepast kan worden op de neerslag van het handelen van de overheid.

In dit deelrapport worden de taken en handelingen van de rijksoverheid op het terrein van de bezitsvorming tussen 1940 en 1994 beschreven. Het vormt een afgeleide van het institutioneel onderzoek op het terrein van inkomens- en arbeidsvoorwaardenbeleid, dat eerder plaatsvond op het ministerie en dat inmiddels is voltooid.¹ Het zal tevens een instrument bieden tot het formuleren van selectiecriteria voor de handelingen van de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en taakvoorgangers en andere actoren op het gebied van de bezitsvorming. De selectiekeuzes zijn omschreven in het basisselectiedocument dat het wettelijk voorgeschreven selectie-instrument vormt voor de rijks- en provinciale archieven. In het basisselectiedocument wordt de neerslag van handelingen verdeeld in aan het Algemeen Rijksarchief over te dragen en in op termijn te vernietigen neerslag.

1.2 Methodiek van het onderzoek

Als belangrijke bron voor de handelingen kan wet- en regelgeving worden aangewezen. Een overzicht van voor het bezitvormingsbeleid bepalende wet- en regelgeving is achterin het rapport opgenomen. Daarnaast zijn Memories van Toelichting op de Rijksbegroting over de periode 1945-1994 bestudeerd van de verschillende ministeries waaronder het bezitvormingsbeleid in de loop der jaren heeft geressorteed en toelichtingen op wet- en regelgeving, organisatie beschikkingen, taakbeschrijvingen van organisatie onderdelen en literatuur benut.

1.3 Indeling onderzoek

Het onderzoek is verdeeld in vijf hoofdstukken en wordt afgesloten met een overzicht van wet- en regelgeving en een literatuuroverzicht. In hoofdstuk 2 wordt een schets van het beleidsterrein gegeven waarop het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid zich in hoofdzaak beweegt en de plaats die het (voormalige) directoraat-generaal voor Algemene Beleidsaangelegenheden (en taakvoorgangers) op het terrein van inkomens- en arbeidsvoorwaardenbeleid en de bezitsvorming innamen. In hoofdstuk 3 wordt een definiëring en beschrijving gegeven van het hier onderzochte beleidsterrein, en wordt de historische ontwikkeling ervan geschetst. Daarbij wordt nader ingegaan op specifieke wet- en regelgeving.

De hoofdstukken 4 en 5 vormen de kern van dit deelrapport omdat hierin de wezenlijke doelstelling van het Project Verkorting Overbrengingstermijn (PIVOT), het beschrijven van alle actoren en alle handelingen op een beleidsterrein, is neergelegd.

2 Taken en beleidsterreinen sociale zaken en werkgelegenheid

De hoofddoelen die het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid zich stelt, liggen op het terrein van arbeid en inkomen. Ten aanzien van arbeid wordt beoogd de deelname aan betaalde, kwalitatief goede arbeid te bevorderen en wordt getracht onvrijwillige werkloosheid te voorkomen. Voor wat betreft het inkomen heeft het ministerie een waarborgfunctie. Zolang iemand onvrijwillig geheel of gedeeltelijk werkloos is, wordt een basisvoorziening gehandhaafd. Ook zij die de pensioengerechtigde leeftijd hebben bereikt, hebben recht op een basisvoorziening.

In PIVOT-termen kunnen de hoofddoelstellingen van het ministerie worden vertaald in taakgebieden. Binnen de taakgebieden arbeid en inkomen worden de volgende beleidsterreinen onderscheiden:

1. arbeidsomstandighedenbeleid ²;
2. arbeidsmarktbeleid (inclusief arbeidsvoorziening);
3. arbeidsverhoudingen ;
4. inkomens- en arbeidsvoorwaardenbeleid;
5. beleid t.a.v. sociale zekerheid.

Naast deze beleidsterreinen worden nog migratiebeleid, tewerkstelling van erkende gewetensbezwaarden en de coördinatie van het emancipatiebeleid als beleidsterreinen, al dan niet afgesloten, onderscheiden. Van alle hierboven genoemde beleidsterreinen zijn rapporten bij het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid voltooid, dan wel in ontwikkeling.

Het voorliggende (deel)rapport betreft het bezitsvormingsbeleid, dat qua thematiek het meest aansluit bij het beleidsterrein inkomens- en arbeidsvoorwaardenbeleid.

3 Het beleidsterrein bezitsvorming

3.1 Definiëring en beleidsdoelstelling

Het inkomensbeleid vormt het totaal van beleid dat invloed heeft op de inkomens van burgers en gericht is op het verwezenlijken van de macro-sociaal-economische doelstellingen van de Nederlandse rijksoverheid.³ Sinds 1945 zijn deze doelstellingen: volledige werkgelegenheid, een stabiel prijsniveau, evenwichtige betalingsbalans, een optimale economische groei en een redelijke inkomensverdeling. Aanvulling op het inkomensbeleid vormt de bezitsvorming. Dit beleid werd na de Tweede Wereldoorlog in het kader van de wederopbouw ontwikkeld en richtte zich op het bevorderen van de verspreiding van duurzaam persoonlijk bezit onder brede lagen van de bevolking. Bezitsvorming werd voor iedere burger gezien als belangrijk aspect in het verkrijgen van een grotere onafhankelijkheid en ruimere ontplooiingskansen. Personen met een kleine beurs vormden bij dit beleid de doelgroep. Doel was juist hen door middel van stimulerende maatregelen aan te sporen tot spaarzin en bezitsvorming. In dit opzicht werd een politiek alleen gericht op inkomensverruiming en een zo groot mogelijke waardevermindering van het geld als onvoldoende gezien. De verwachting leefde dan ook dat zonder extra stimulans de verruiming van inkomens bij brede lagen van de bevolking niet zou worden bestemd voor de vorming van duurzaam persoonlijk bezit. De regering besloot dan ook dat specifieke maatregelen hieromtrent nodig waren.⁴

3.2 Afbakening van het beleidsterrein

De door overheidswege ontwikkelde maatregelen ter bevordering van het duurzaam persoonlijk bezit waren specifiek op burgers toegespitst die niet tot nauwelijks toekwamen aan de opbouw van enige vorm van financiële reserve. Voor personen met een goed inkomen en voldoende spaargeld op de bank werd het beleid met nadruk niet ontwikkeld. Deze groep kon ook zonder speciale premiëring duurzaam bezit opbouwen. Bezitsvormingsmaatregelen werden dan ook veelal gekoppeld aan een inkomensgrens. Algemene maatregelen ter verbetering van het inkomen van burgers, ongeacht hun inkomen in de sfeer van belastingmaatregelen of premies zijn niet opgenomen in dit rapport. Die zijn terug te vinden in PIVOT-onderzoeken verricht op het ministerie van Financiën en het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid op resp. de beleidsterreinen inzake het heffen van belastingen⁵ en het inkomens- en arbeidsvoorwaardenbeleid.⁶

De Wet bezitsvorming richtte zich op zowel het bevorderen van het woningbezit, als op het bevorderen van effectenbezit. Het bevorderen van eigen woningbezit, ook een aspect van bezitsvormingsbeleid, wordt behandeld in het PIVOT-onderzoek dat plaats vindt op het ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu. Het vormt aldaar een onlosmakelijk onderdeel van het institutioneel onderzoek op het beleidsterrein van de volkshuisvesting en de daarmee samenhangende vormen van subsidie. Dit heeft tot gevolg gehad dat de Wet Bezitsvormingsfonds van 23 april 1971 (Stb. 418) in zowel dit rapport als in het rapport inzake volkshuisvesting op VROM terug zal keren. De handelingen van de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid zijn in het onderhavige rapport opgenomen aangezien die zich specifiek richten op het beheer van het fonds en op spaareffecten, de handelingen van de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu zijn terug te vinden in het institutioneel onderzoek inzake volkshuisvesting op VROM, aangezien deze handeling zich richten op het eigen woningbezit.

Vermeld moet worden dat de minister van Financiën nauw betrokken was bij het aanwijzen van pensioen- en spaarregelingen. Handelingen van de minister van Financiën en 'de minister' betreffende premie- en winstdelingsspaarregelingen zijn voor een deel al opgenomen in het PIVOT rapport dat op het ministerie van Financiën wordt vervaardigd onder de titel '*Belastingen: de geheiligde schuld*'.⁷ Ten behoeve van de zuiverheid van de selectie is ervoor gekozen deze handelingen niet in het RIO en BSD inzake bezitsvorming te laten terugkeren. Het betreft de volgende handelingen in het rapport *Belastingen: de geheiligde schuld*.

- De handelingen van de minister van Financiën met als grondslag het Besluit premiespaarregeling en winstdelingsspaarregeling 1961 (art. 30, 31, 34, 36), het Besluit premiespaarregeling en winstdelingsspaarregeling 1965 (art. 30, 31, 34, 37) en het Besluit bedrijfsspaarregelingen (art. 30, 31, 40 en 43) zijn terug te vinden onder de nummers 93, 94, 97, 99, 144, 146, 148 en 150. Met dezelfde grondslag zijn de handelingen van de minister van Sociale Zaken terug te vinden onder de nrs. 95, 96, 98, 100, 145, 147, 149 en 151.
- De handelingen van de minister van Financiën met als grondslag de Wet op de loonbelasting 1964 (art. 11 en 34a) zijn terug te vinden onder handeling 108.
- De handelingen van de minister van Financiën met als grondslag de wet van 13 december 1973 (Stb. 697) houdende begeleiding van spaarloon op het terrein van de belasting- en premieheffing (art. V) zijn terug te vinden onder handeling 123.
- De handelingen van de minister van Financiën met als grondslag het besluit op de Inkomstenbelasting 1941, art. 26b zijn terug te vinden onder handeling 188
- De handelingen van de minister van Financiën met als grondslag het Besluit op de Dividendbelasting 1941 en wijzigingswet van 27 juni 1963 (Stb. 374) zijn terug te vinden onder handeling 326.

De Sociaal Economische Raad, het Centraal Planbureau en het Centraal Bureau voor de Statistiek worden beschreven in het hoofdstuk betreffende actoren. Handelingen van deze actoren komen in het rapport niet voor, omdat zowel bij de SER als bij het CPB en het CBS momenteel reeds PIVOT-onderzoeken plaatsvinden.

3.3 Betrokken departementen en afdelingen bij het beleidsterrein bezitsvorming

Voor 1952 berustte het beleidsterrein bezitsvorming bij het ministerie van Sociale Zaken, afdeling arbeidsverhoudingen. Van 1952 tot 1956 nam het ministerie voor Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie de zorg voor de bezitsvorming over⁸. Van 1956 tot 1959 viel het onder de verantwoordelijkheid van het ministerie van Binnenlandse Zaken, Bezitsvorming en Publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie⁹. In 1959 verviel het beleidsterrein aan het departement van Algemene Zaken¹⁰ om in 1963 weer bij het ministerie van Sociale Zaken terecht te komen. Aldaar ressorteerde het vanaf 1969 onder het directoraat-generaal voor Algemene Beleidsaangelegenheden (ABA). Het directoraat-generaal werd de centrale instantie van het ministerie voor het verrichten van studie en onderzoek en het geven van advies omtrent de economische en sociale aspecten van het beleid in het algemeen, zowel op korte als langere termijn. Het was de taak van de directie om vanuit een wetenschappelijk oogpunt het beleid van het ministerie voor te bereiden, te begeleiden en te evalueren. Deze beleidsbetrokkenheid gold:

- het macrobeleid op het niveau van de ministerraad op beleidsterreinen die onder de verantwoordelijkheid vielen van andere ministers, maar waar de minister van Sociale Zaken inbreng had in de besluitvorming;
- alle beleidsterreinen waarop de minister van Sociale Zaken als eerstverantwoordelijke kon worden aangewezen, maar die onder de hoede van andere organisatieonderdelen van het departement vielen dan het directoraat-generaal voor Algemene Beleidsaangelegenheden, en
- de beleidsterreinen binnen het departement die specifiek bij het directoraat-generaal voor Algemene Beleidsaangelegenheden berustten.

Het directoraat-generaal voor Algemene Beleidsaangelegenheden had de taak om voor het departement het beleid voor te bereiden en te coördineren op de grote deeltherreinen van het regeringsbeleid waar de minister van Sociale Zaken bij de besluitvorming was betrokken. Op terreinen als welzijnsbeleid, ruimtelijk beleid, wetenschapsbeleid en personeelsbeleid van de overheid had de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid niet de eerste verantwoordelijkheid, maar zorgde hij voor de inbreng van de ‘sociale dimensie’.

Binnen het departement van Sociale Zaken had het directoraat-generaal voor Algemene Beleidsaangelegenheden inbreng in alle taken en beleidsterreinen van het departement. Binnen de departementsbrede bemoeienis, konden als ‘eigen’ beleidsterreinen van het directoraat-generaal worden aangewezen: het arbeidsmarktbeleid (sinds 1987), het beleid ten aanzien van aspecten van arbeidsverhoudingen (ontslag zaken, overlegstructuren, publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie) en het inkomens- en arbeidsvoorwaardenbeleid.

Gezien de nauwe verwantschap die het bezitvormingsbeleid heeft met het arbeidsvoorwaarden- en inkomensbeleid was binnen het ministerie het directoraat-generaal ook direct verantwoordelijk voor dat beleid. Aanvankelijk werd het onderwerp ondergebracht in de directie Bedrijfsorganisatie, Ondernemingsraden en Bezitsvorming. Een reorganisatie in 1980 leidde tot de totstandkoming van de Directie Arbeidsvoorwaarden-, inkomens- en vermogensbeleid. Het bezitvormingsbeleid werd ondergebracht in de poot vermogensbeleid. Bij een reorganisatie in 1987 werd het ondergebracht bij de directie Arbeidsverhoudingen. Dit was eind 1994 nog de situatie.

3.4 Bezitsvormingsbeleid in institutioneel historische context

3.4.1 Het bezitsvormingsbeleid 1940-1994

Het bezitsvormingsbeleid in Nederland kreeg rond 1947 vorm. In de eerste jaren na de Tweede Wereldoorlog stond het herstel van economisch leven voorop. Bevordering van besteding van het nationaal inkomen ten behoeve van dit herstel en de beperking van de besteding voor consumptieve doeleinden had prioriteit. Er werden voorbereidingen getroffen voor overheidsmaatregelen die de burger tot vrijwillig sparen uit het lopende inkomen zouden aansporen. De minister van Financiën nam hiertoe in 1947 het initiatief met het instellen van de Nationale Spaarraad (Spaarwet 1947 van 18 juli 1947 Stb. H. 250). Deze raad zou ‘de vanouds door het Nederlandse volk beoefende deugd van het sparen opnieuw tot leven (te) brengen en de spaarzin (te) bevorderen onder hen, die wel in staat waren te sparen, doch zonder aansporing daartoe niet bereid bleken.’ Door uitgifte van Rijksspaarbrieven zou dit doel moeten worden bereikt. Tijdens de behandeling van de wet in de Staten Generaal bleek dat de volksvertegenwoordiging hiertegen bezwaar had, omdat men benadeling van bestaande spaarinstellingen vreesde. De Nationale Spaarraad besloot hierop tegen uitgifte te adviseren. In 1953 werd de Spaarwet 1947 ingetrokken¹¹ onder vermelding van het feit dat het verheugend was te constateren ‘dat de neiging tot ontsparing, die aanvankelijk na de oorlog bestond, weer blijkt te zijn verdwenen en heeft plaats gemaakt voor de traditionele spaarzin die het Nederlandse volk als vanouds heeft gekenmerkt’. De Nationale Spaarraad werd opgeheven, de rijksspaarbrieven werden niet uitgegeven. Als redenen werden onder meer genoemd: de internationale waardering voor de Nederlandse munt, de deviezenpositie en het herstelde vertrouwen in de waardevastheid van bespaarde gelden waardoor de behoefte aan een speciaal orgaan om spaarzin te bevorderen niet meer aanwezig was.¹²

Naast het feit dat in 1947 de Nationale Spaarraad werd ingesteld, werd dat jaar bij de Algemene Beschouwingen erop aangedrongen een commissie in het leven geroepen die grondig zou moeten onderzoeken of, en zo ja in hoeverre het wenselijk was wettelijke maatregelen te ontwikkelen om spreiding van bezit over brede lagen van de bevolking te bevorderen. Deze commissie zou zich ook moeten buigen over vraagstukken inzake het bevorderen van spaarzin en winstdeling door arbeiders bij ondernemingen.¹³ De Commissie Bezitsspreiding werd op 15 juni 1948 ingesteld.¹⁴ De commissie bestond uit hoogleraren, vertegenwoordigers uit het bedrijfsleven en ambtenaren. Haar taak luidde advies uit te brengen:

1. omtrent de vraag of, en zo ja in welke vorm aan de arbeider een aanspraak behoorde te worden toegekend op de winst, behaald door de onderneming of de bedrijfstak waarin hij werkzaam was;
2. omtrent de vraag of en op welke wijze de arbeider in de gelegenheid behoorde te worden gesteld aandeelhouders rechten te verwerven ook onafhankelijk van verkrijging uit hoofde van winstdeling;
3. omtrent de vraag, en zo ja door welke maatregelen kon worden bevorderd, dat uit winstdeling of besparing verkregen gelden zouden worden aangewend tot vorming van meer duurzaam bezit;
4. omtrent de vraag, of en in hoeverre het in beginsel op de weg van de overheid lag uit een oogpunt van bezitsspreiding en van redelijke verdeling van het inkomen in deze verdeling in te grijpen¹⁵

De commissie heeft over de eerste drie punten in de periode 1948-1963 rapporten uitgebracht. Het vierde punt bleek in de voorbereiding al problematisch. De staatssecretaris van Algemene Zaken achtte in 1963 de tijd rijp om tot opheffing van de commissie over te gaan omdat de problematiek van de inkomensverdeling en de taak van de overheid daarbij inmiddels in verscheidene maatschappelijke geledingen op voldoende wijze grondig werd bestudeerd.

Het bezitsvormingsbeleid zoals dat in de jaren vijftig en zestig werd ontwikkeld, was in belangrijke mate gebaseerd op het werk van de Commissie Bezitsspreiding en mondde uit in een veelvoud aan wet- en regelgeving zoals de Jeugdsparwet 1958 (Stb. 453), de Premiespaarregeling Rijksambtenaren (1960, Stb. 48), de Wet houdende voorzieningen met betrekking tot premiespaarregelingen en

winstdelingsspaarregelingen voor werknemers (1961, Stb. 459), de Algemene Premiespaarwet (1965, Stb. 448), de Wet Bezitsvormingsfonds (1971, Stb. 418) en de Wet houdende begeleiding van spaarloon op het terrein van de belasting- en premieheffing (1972, Stb. 697).

Het bezitsvormingsbeleid heeft onder verschillende ministers geressorteed: de minister van Sociale Zaken (1945-1952), de minister voor Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie (1952-1956), de minister van Binnenlandse Zaken, Bezitsvorming en Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie (1956-1959), de minister van Algemene Zaken (1959-1963) en vanaf 1963 onder de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid¹⁶. Het beleid voldeed aan de verwachtingen, vooral met betrekking tot het jeugdsparen. Op 24 januari 1963 waren er 500.000 overeenkomsten met jeugdige spaarders afgesloten in het kader van de Jeugdspaarwet.¹⁷ Daarnaast waren 900 bedrijfsspaarregelingen tot stand gebracht.¹⁸ Tussen 1963 en 1970 zou het aantal spaarders in het kader van de Jeugdspaarwet stijgen naar 706.000. En in 1970 werd een totaal bedrag van 14,1 miljoen gulden aan spaarpremies uitbetaald. Op 31 december 1982 waren het er meer dan 1 miljoen jeugdige spaarders. Dit leidde ertoe dat de aan deze regeling gekoppelde premielast voor de overheid te sterk groeide. In 1984 werd besloten alle regelgeving op het gebied van de gefacilieerde spaarregelingen te evalueren en te herzien. Het betrof premiespaarregelingen, winstdelingsspaarregelingen, spaarloonregelingen en de gefacilieerde overheidsspaarregelingen zoals Jeugdspaarwet, Premiespaarregeling Rijksambtenaren en de effecten spaarregeling in het kader van het Bezitsvormingsfonds. Onderzocht werd of actualisering van deze regelingen wenselijk was en of gehanteerde criteria bijstelling behoeften.¹⁹ Daarop werden wijzigingsvoorstellen voor de Jeugdspaarwet ontwikkeld om tot beheersing van de premielast te komen. Omdat wijzigingen betrekking hadden op nieuw af te sluiten jeugdspaarovereenkomsten zouden de besparingen pas op termijn beschikbaar komen. Het hele pakket maatregelen werd neergelegd in een wetsontwerp tot wijziging van de Jeugdspaarwet en de Wet Bezitsvormingsfonds.²⁰

In maart 1987 publiceerde de Stichting van de Arbeid een interimrapportage over bedrijfsspaarregelingen. In dit rapport werd melding gemaakt van het afnemende belang van het stimuleren van sparen als object van overheidsbeleid.²¹ Ook in de Rijksbegroting voor 1990 werd opgemerkt dat het stimuleren van besparingen aan beleidsrelevantie had ingeboet en dat ten aanzien van het geheel van gefacilieerde spaarregelingen bezinning gewenst was. Het bezitsvormingsbeleid werd gezien als een restant van de na-oorlogse opbouw filosofie en verloor zijn betekenis als zelfstandig object van specifiek overheidsbeleid. Dit leidde in 1990 tot opheffing van het Bezitsvormingsfonds²². Hierdoor kwam structureel 5,8 miljoen gulden vrij voor de departementsbegroting. De overheid was tot de conclusie gekomen dat er geen doorslaggevende argumenten meer waren om het subsidiëren van sparen door de jeugd nog langer te continueren. De premiering door de overheid van Jeugdspaarovereenkomsten op grond van de Jeugdspaarwet werd dan ook beëindigd²³ en de overheidsfaciliteit voor spaareffecten op basis van de Wet Bezitsvormingsfonds werd per 1 januari 1991 ingetrokken. Na de buitenwerkingstelling van de Jeugdspaarwet en de Wet Bezitsvormingsfonds kwam bezitsvorming als specifiek beleidsterrein binnen het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid te vervallen. Wel viel er in de loop van de negentiger jaren een nieuwe opleving van het stimuleren van het werknemerssparen te constateren. Dat valt buiten dit beleidsterrein, omdat dergelijke spaarregelingen vooral fiscaal worden ondersteund.

3.4.2 Bezitsvormingsmaatregelen

De verschillende bezitsvormingsmaatregelen hadden de doelstelling gemeen: de bevordering van de vorming van duurzaam bezit bij brede lagen van de bevolking. De middelen waarmee en de wijze waarop deze doelstelling werd nagestreefd waren verschillend.

3.4.3 De jonge spaarder: De Jeugdspaarwet

In 1958 kwam dankzij het werk van de Commissie Bezitsspreiding de eerste wettelijke maatregel ter bevordering van het duurzaam persoonlijk bezit tot stand: de Jeugdspaarwet 1958²⁴, ook wel bekend als spaarplan 'De Zilvervloot'. De wet was bedoeld om jongeren tussen de 15 en 21 jaar oud vertrouwd te maken met het sparen en hen 'een bezit bijeen te helpen brengen, dat hoe bescheiden het ook moge zijn, voor ontplooiing van de persoonlijkheid van betekenis kon worden geacht'.²⁵ Daarnaast werd met deze betrekkelijk eenvoudige regeling, die de eerste was in een reeks van wet- en regelgeving in het kader van de bezitsvorming ervaring opgedaan ten behoeve van later te ontwikkelen regelingen.²⁶ In de Jeugdspaarwet was dan ook maar één vorm van sparen opgenomen, het spaarbanksparen. Er werd geen inkomensgrens gesteld omdat de inkomensverhoudingen in de betreffende leeftijdsgroep er geen aanleiding toe gaven. Daarnaast werd het voor alle jeugdigen, tot welke inkomensgroep zij ook behoorden, van belang geacht dat zij gestimuleerd werden in de vorming van duurzaam persoonlijk bezit.²⁷

De jeugdige spaarder sloot met een hiertoe aangewezen spaarinstelling een jeugdspaarovereenkomst waarbij een speciale spaarrekening geopend werd. Het tegoed werd pas uitgekeerd nadat tenminste 6 en ten hoogste 9 jaar was gespaard. Het Rijk verleende een (onbelaste) premie van 10 %, uitgekeerd door bemiddeling van de betrokken financiële instelling. Ruim dertig jaar later, bij wet van 19 december 1991 (Stb. 738) werd de Jeugdspaarwet ingetrokken, waarbij werd vastgelegd dat vanaf 1 januari 1992 het sluiten van een jeugdspaarovereenkomst op grond van de Jeugdspaarwet niet meer mogelijk was en dat het bestand na negen jaar geheel leeg zou moeten zijn. Het faciliteren van bezitsvorming door middel van specifieke maatregelen voor een terugtrekkende overheid was geen beleidsprioriteit meer. Daarenboven bleek na een door de Consumentenbond ingesteld onderzoek dat sparen ingevolge de Jeugdspaarwet lang niet altijd de hoogste rente bood aan de jeugdige spaarder. De financiële instellingen van de jaren negentig boden in tegenstelling tot de jaren zestig, de jongeren een keur aan aantrekkelijke spaarfaciliteiten.²⁸

3.4.4 Werknemers bij de overheid: de Premiespaarregeling Rijksambtenaren

Op 1 maart 1960 werd onder verantwoordelijkheid van de minister van Binnenlandse Zaken de Premiespaarregeling Rijksambtenaren van kracht. De Commissie Bezitsspreiding had in 1955 een interim-rapport gepubliceerd over de bevordering van het sparen bij werknemers van de overheid. Op 23 oktober 1956 werd in de regeringsverklaring de invoering van een spaarregeling voor het overheidspersoneel aangekondigd. Dit in navolging van het voorbeeld van verscheidene door het particuliere bedrijfsleven ingevoerde bedrijfsspaarregelingen. De overheid verstrekke als werkgever aan haar personeel rechtstreeks een premie. De regeling stond open voor het burgerlijk rijkspersoneel en het militair personeel. Een inkomensgrens werd niet direct gesteld omdat men dit over wilde laten aan de contracterende partijen. Wel werd de premiedifferentiatie afhankelijk van de hoogte van het inkomen.²⁹ Deelnemers spaarden maandelijks een vast bedrag dat door de werkgever op het salaris werd ingehouden. Dit bedrag werd overgemaakt naar een bijzondere rekening bij een door de werknemer gekozen spaarinstelling. Het spaarsaldo mocht een vastgesteld aantal jaren niet opgenomen worden. Het spaartegoed dat in 1 jaar was gevormd, werd na 6 jaar uitbetaald en spaartegoed dat in 2 jaar gevormd werd, na 7 jaar werd uitbetaald. De spaarpremie bedroeg 25% over het spaartegoed en was aan een maximum gebonden. Bij Besluit van 6 juli 1960 no. 12 (Stcrt. 149) werd ook een Spaarraad ingesteld. Deze beroepsinstantie besliste op bezwaarschriften van spaarders inzake de toekenning van spaarpremies. Daarnaast bracht de raad aan de minister van Binnenlandse Zaken

verslag uit over de uitvoering van de premiespaarregeling. Op 1 juli 1968 verving een nieuwe premiespaarregeling de oude regeling. De Spaarraad werd op 30 juni 1987 opgeheven omdat ingevolge een wijziging in de Ambtenarenwet er voldoende onafhankelijke commissies waren waarbij bezwaarschriften konden worden ingediend.

3.4.5 Werknemers van bedrijven: Premiespaarregelingen, winstdelingsspaarregelingen en spaarloonregelingen

Adviezen van de Commissie Bezitsspreiding over het vraagstuk van de winstdeling, zorgden vanaf 1961 voor een aantal stimulerende maatregelen op dit punt. Het spaarloon werd voor een belangrijk deel belastingvrij gemaakt. Boven een bepaalde de inkomensgrens kon men wel sparen, maar maakte men geen aanspraak op de faciliteiten. De vormen van duurzaam persoonlijk bezit die door middel van bedrijfsspaarregelingen konden worden nagestreefd, waren zo breed mogelijk. Een bedrijf mocht zelf bepalen welke spaarregeling het beste bij haar paste.³⁰ Er waren drie vormen spaarregelingen mogelijk: premiespaarregelingen, winstdelingsspaarregelingen en spaarloon regelingen.

- *De premiespaarregeling* : In geval van deelname aan een premiespaarregeling spaarde een werknemer uit het nettoloon. De werkgever hield per maand, kwartaal of jaar een bedrag in op het nettoloon dat werd geadmistreerd op een speciale premiespaarrekening ten name van de werknemer. De werkgever kende een premie vrij van belastingen en premieheffing tot honderd procent van het ingehouden spaargeld, met een maximum per werknemer per jaar. De gespaarde gelden moesten een aantal jaren vast op de rekening blijven staan. Deze rekening mocht slechts gedeblokkeerd worden in geval de spaargelden werden besteed voor het kopen van een huis, wanneer de dienstbetrekking ten einde was of de werknemer was overleden.³¹
- *De winstdelingsspaarregeling* : Onder winstdeling verstond de Commissie Bezitsspreiding ‘elk systeem waarbij aan werknemers van een onderneming op grond van hun arbeidsverhouding aanspraak op een deel van de winst wordt verleend, waarbij de winstdelingsregeling schriftelijk moet zijn vastgelegd in statuten van een onderneming of in een al of niet algemeen verbindend verklaarde collectieve arbeidsovereenkomst, in een verordening van een bedrijfschap of in individuele arbeidsovereenkomsten.’³² Een winstdelingsregeling gaf werknemers recht op een deel van de fiscale of commerciële winst van het bedrijf van de werkgever. De deelname was vrijwillig. Naast de werkgeversbijdrage waren door de werknemers geen eigen storting verplicht. De werknemer kon de winstuitkering belasting- en premievrij ontvangen, mits die uitkeringen een vastgesteld maximum niet overschreden. De winstuitkering kon plaatsvinden in geld of aandelen, obligaties of andere vermogenstitels. De werkgever was uit de winstuitkering wel een heffing verschuldigd. Werd een uitkering in geblokkeerde vorm verstrekt, dan vond bij de werkgever geen heffing plaats.
- *De spaarloonregeling*: In geval van een spaarloon regeling spaarde de werknemer uit het bruto loon. De werkgever hield per maand, kwartaal of jaar een bedrag in op het inkomen van de werknemer en administreerde het op een speciale geblokkeerde spaarloonrekening. Het spaarloon was vrijgesteld van belasting- of premieheffing tot een bepaald maximum per jaar. De werknemer kon zelf geen bedragen belasting- en premievrij op zijn spaarloonrekening storten. Deblokkering was mogelijk, maar ook hier slechts bij de verwerving van een eigen woning, premies levensverzekering, het einde van de dienstbetrekking of overlijden van de werknemer.

Voor het beheer van de gespaarde gelden waren in het Besluit Premiespaarregelingen en Winstdelingsspaarregelingen 1965 geen regels gesteld. Hiervoor golden algemene voorschriften van artikel 1637s Burgerlijk Wetboek en de daarop gebaseerde uitvoeringsmaatregelen. Dit artikel stelde dat er geen afspraken mochten worden gemaakt tussen werkgever en werknemer waarin een ondergeschikte zich verbond zijn of haar loon of overige inkomsten op een bepaalde wijze te besteden of bij een bepaalde persoon aan te schaffen. In het artikel werden onder a-c de uitzonderingen genoemd, waarbij een arbeider zich wel kon verbinden. Naast een pensioenfonds was het de

werknemer ook toegestaan deel te nemen aan een spaarregeling, mits die regeling voldeed aan bij algemene maatregel van bestuur gestelde voorwaarden.

De nadere voorwaarden waar de regelingen aan moesten voldoen werden vastgelegd in het Besluit premiespaarregelingen en winstdelingsspaarregelingen 1961 (Stb. 460) en het Besluit premiespaarregelingen en winstdelingsspaarregelingen 1965 (Stb. 261).

Omdat het wenselijk was het collectief en in geblokkeerde vorm sparen van loon te begeleiden door het verlenen van tegemoetkomingen op het terrein van de belastingheffing en premieheffing sociale verzekeringen, trad en op 1 januari 1973 een viertal wetten en besluiten in werking waarmee werd beoogd een begin te maken met het stimuleren van spaarloon- en vermogensaanwasdelingsregelingen in het bedrijfsleven:

- Wet van 13 december 1972 (Stb. 697) houdende begeleiding van spaarloon op het terrein van belasting- en premieheffing;
- Besluit van 21 december 1972 (Stb. 719) houdende wijziging van het Besluit premiespaarregelingen en winstdelingsspaarregelingen 1965 (Besluit Bedrijfsspaarregelingen);
- Besluit van 8 april 1971 (Stb. 214) houdende wijziging van artikel 1637s en 1638r van het Burgerlijk Wetboek ;
- Besluit van 23 januari 1973 (Stb. 33) ter uitvoering van artikel 1637s, tweede lid onder C en D van het Burgerlijk Wetboek (Besluit fondsen en spaarregelingen).

3.4.6 De Vermogensaanwasdeling (VAD)

De minister van Algemene Zaken, van 1959 tot 1963 verantwoordelijk voor het bezitsvormingsbeleid, had in 1961 aan het Centraal Planbureau (CPB) verzocht alternatieven te onderzoeken voor de mate waarin en de wijze waarop werknemers verplicht zouden kunnen delen in de vermogensaanwas bij ondernemingen. In december 1964 mondde deze studie uit in een rapport over de Vermogens Aanwas Deling (VAD). Doel van de VAD was werknemers een geblokkeerd aandeel in de overwinst van de onderneming toe te kennen. Gevolg was een stevige discussie tussen werkgevers- en werknemersorganisaties. De werknemers waren van mening dat zij door loonmatiging en extra inspanningen sterk bijgedragen hadden aan de groei van ondernemingsvermogens en ten onrechte niet meedeelden in de winst. Werkgevers voelden echter niets voor een wettelijke verplichting om werknemers te laten meedelen in de winst en waren van mening dat er geen rechtsgrond bestond voor deze aanspraken.³³ Ook de Sociaal Economische Raad (SER) werd verzocht te adviseren over deze kwestie. In het op 7 mei 1968 uitgebrachte advies toonde de SER zich een voorstander van vermogensaanwasdeling, maar achtte de tijd hiervoor nog niet rijp.³⁴ Het vraagstuk kwam in de periode 1971-1980 wederom ter tafel. Op 22 juni 1976 werd het ontwerp van de Wet op de Vermogensaanwasdeling ingediend bij de Tweede Kamer. Het vormde één van de speerpunten van het regeringsprogramma van het kabinet Den Uyl (1973-1977). Ingevolge het ontwerp-VAD zouden ondernemingen bij wet worden verplicht om jaarlijks een percentage van de overwinst af te dragen aan een speciaal fonds, het Fonds voor de Vermogens Aanwas Deling. Een deel van de afgedragen winst zou bestemd zijn voor werknemers van de onderneming en het resterende gedeelte zou een collectieve bestemming krijgen. Het wetsontwerp oogstte veel kritiek. Het eerste kabinet Van Agt (1977-1981) nam het ontwerp niet over en diende twee nieuwe wetsontwerpen in.³⁵ Maar ook deze haalden het niet. Het kabinet besloot tot intrekking van het wetsontwerp.³⁶ Punt van overweging hierbij vormde o.a. het feit dat door de verslechterde economische situatie bedrijfswinsten daalden.

3.4.7 De kleine belegger: fiscale faciliteiten bij effectenbezit

In het kader van de bezitsvorming werd er ook aan gedacht om burgers met een kleine beurs tot beleggen te stimuleren. Hiertoe werd in september 1963 de Wet houdende fiscale faciliteiten voor bezitsvorming met betrekking tot effecten van kracht. De wet had tot doel specifieke obstakels uit de weg te ruimen die kleine spaarders belemmerden bij de verwerving van effecten. De faciliteiten werden verleend aan beleggers met een fiscaal inkomen tot 12000 gulden per jaar. Daarbij werden

twee beleggingsfondsen in het leven geroepen: 'Wefebo' door het Nationaal Katholiek Vakverbond en het 'Beleggingsfonds voor spaarders' door de Nederlandse Spaarbankbond.

3.4.8 Voor 25 tot 60 jarigen: de Algemene Premiespaarwet

Op 1 mei 1966 werd de Algemene Premiespaarwet van kracht. De Algemene Premiespaarwet was bedoeld voor alle personen tussen 25 en 60 jaar die zonder premiëring niet tot de vorming van duurzaam bezit kwamen. De ondergrens van 25 jaar zorgde voor een goede aansluiting op de Jeugdspaarwet, waarbij jongeren rond hun vijftiengste levensjaar het jeugdsparen hadden beëindigd. De bovengrens van 60 jaar zorgde ervoor dat de spaarder op zijn pensioengerechtigde leeftijd voor de laatste maal premie zou ontvangen. In het wetsontwerp voor de Algemene Premiespaarwet wordt toegelicht: 'het gaat bij deze maatregelen om de betrokkenen over de spaardrempel te helpen en tevens de persoonlijke geneigdheid aan te moedigen om na het overschrijden van die drempel op eigen kracht verder te gaan op weg naar de vorming en beheer van duurzaam persoonlijk bezit.'³⁷ Door deze wet werden ook de zelfstandigen en de loontrekkenden voor wie nog niet een bedrijfsspaarregeling gold, bij het bezitsvormingsbeleid betrokken. Voorgesteld werd om alle personen die een inkomen genoten van minder dan 12000 gulden per jaar een premie van 20 procent te verlenen over bepaalde besparingen, voor zover deze een bedrag van 250 gulden (500 per echtpaar) niet overtroffen en vier jaar vast bleven staan. Net als bij de Jeugdspaarwet werd men hier eveneens tot sparen aangemoedigd door de verstrekking van een premie van het Rijk, waarbij de premie werd uitgekeerd door een financiële instelling. Op 1 januari 1974 werd de Algemene Premiespaarwet ingetrokken.³⁸ In het kader van herwaardering van overheidsuitgaven werd de intrekking van de Algemene Premiespaarwet direct gekoppeld aan de invoering van fiscale faciliteiten voor het spaarloon.³⁹

3.4.9 Bevordering van het effectenbezit en eigen woning: de Wet Bezitsvormingsfondsen

Op 1 juli 1971 werd de Wet Bezitsvormingsfondsen van kracht. Hierbij werd een fonds in het leven geroepen waaruit aan de lagere inkomensgroepen renteloze leningen konden worden verstrekt voor de koop van een eigen huis en waaruit faciliteiten werden verleend bij het kopen van spaareffecten.⁴⁰ Het fonds werd beheerd door de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid en de minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening tezamen.

Het Bezitsvormingsfonds werd mogelijk gemaakt door de verkoop van aandelen Breedband N.V. door de Staat aan de Koninklijke Hoogovens N.V. Uit de opbrengst van deze transactie werd honderd miljoen gulden afgezonderd om het eigen woning- en effectenbezit van kleine spaarders te bevorderen. Renteloze leningen werden verstrekt ten behoeven van het kopen van een eigen woning.

Ter bevordering van het effectenbezit van kleine spaarders werd uitgegaan van spaareffecten die op naam gesteld werden. De wet Bezitsvormingsfondsen voorzag in het toekennen van een belastingvrije premie van 35% van de aankoopprijs, gebonden aan een maximum per jaar. De koper diende de stukken ten minste acht jaar (vanaf 1972 zes jaar) vast te houden. De regering hoopte dat op deze manier de premiëring stimulerend zou werken voor de verwerving van deze effecten en dat uitbetaalde premie gebruikt zou worden voor de aankoop van nog meer spaareffecten waardoor de bezitsvorming zou worden bevorderd. Kopers moesten meerderjarig zijn, niet ouder dan zestig jaar, ingezetenen van het Rijk zijn en in het kalenderjaar voorafgaand aan het tijdstip van koop een maximum vastgesteld belastbaar inkomen genoten hebben. Uitbetaling vond plaats door het Werknemers Beleggingsfonds (Wefebo) van het NKV en het Beleggingsfonds van de Nederlandse Spaarbankbond. De Wet Bezitsvormingsfondsen werd op 2 december 1991 (Stb. 676) ingetrokken omdat ten aanzien van de financiering van eigen woningen inmiddels andere beleidsinstrumenten waren ontwikkeld door het ministerie van VROM. Voor het kopen van spaareffecten heeft weinig belangstelling bestaan. De in het fonds gereserveerde middelen werden nauwelijks aangesproken. Bij indiening van het voorstel voor de Wet Bezitsvormingsfondsen was men in de veronderstelling dat er na 10 jaar een totale premielast van 50 miljoen gulden zou bestaan. Het premievolume bedroeg in 1989 echter 600.000

gulden. Daarbij kwam dat stimulering van het sparen in 1991 niet meer tot de kerntaak van de overheid werd gezien. Men liet dit graag over aan het particulier initiatief van financiële instellingen. Gesteld werd dat na 31 december 1990 verkochte spaareffecten niet meer voor premiering in aanmerking zouden komen. Dit impliceerde dat premies voor het laatst in 1997 zouden worden betaald. In de begroting werd tot die datum structureel een bedrag van 1 miljoen gulden opgenomen.⁴¹

4 ACTOREN

4.1 Minister van Sociale Zaken

Het bezitsvormingsbeleid ressorteerde van 1945 tot 1951 onder de minister van Sociale Zaken, van 1951 tot 1952 onder de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, van 1963 tot 1971 wederom onder de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, van 1971 tot 1981 onder de minister van Sociale Zaken en van 1981 tot 1994 onder de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

4.2 Minister voor Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie

Het bezitsvormingsbeleid ressorteerde van 1952 tot 1956 onder deze minister (1952, Stb. 480).

4.3 Minister van Binnenlandse Zaken, Bezitsvorming en Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie

Van 26 oktober 1956 tot 19 mei 1959 had deze minister de zorg voor de bezitsvorming (1956, Stb. 518).

4.4 Minister van Algemene Zaken

Het bezitsvormingsbeleid ressorteerde van 19 mei 1959 tot 24 juli 1963 onder de minister van Algemene Zaken. Onder zijn verantwoordelijkheid kwam de Wet houdende voorzieningen met betrekking tot premiespaarregelingen en winstdelingsspaarregelingen voor werknemers tot stand (1961, Stb. 459) en het Besluit premiespaarregelingen en winstdelingsspaarregelingen (1961, Stb. 460).

4.5 Commissie Bezitsspreiding

Op 15 juni 1948 werd door de toenmalige minister van Sociale Zaken, W. Drees, de Commissie Bezitsspreiding ingesteld. Deze commissie had tot taak advies uit te brengen over de vraag:

1. of , en zo ja in welke vorm aan de arbeider een aanspraak behoorde te worden toegekend op de winst, behaald door de onderneming of bedrijfstak waarin hij werkzaam was;
2. of en op welke wijze de arbeider in de gelegenheid behoorde te worden gesteld aandeelhoudersrechten te verwerven;
3. of, en zo ja kon worden bevorderd dat uit winstdeling of besparing verkregen gelden zouden worden aangewend tot vorming van meer duurzaam bezit;
4. of en in hoeverre het in beginsel op de weg van de overheid ligt uit een oogpunt van bezitsspreiding en van redelijke verdeling van inkomen in deze verdeling in te grijpen en de hoofdlijnen aan te geven die bij de toepassing daarvan zouden moeten worden gevolgd.⁴²

Het bezitsvormingsbeleid tussen 1948 en 1963 werd grotendeels ontwikkeld op grond van adviezen, uitgebracht door deze commissie. De commissie werd op 19 april 1963 opgeheven.⁴³

4.6 Spaarraad

Bij besluit van 6 juli 1960 (Stcrt. 149/nr. 12) werd de Spaarraad ingesteld door de minister van Binnenlandse Zaken. De Raad fungeerde als beroepsinstantie tegen besluiten tot weigering van premietoekenning aan werknemers van de overheid die spaarden ingevolge de Premiespaarregeling Rijksambtenaren. De Spaarraad bracht verslag uit aan de minister van Binnenlandse Zaken over de uitvoering van het besluit. De Raad was gevestigd in Den Haag en telde ten hoogste 14 leden, allen door de Kroon benoemd. Ingevolge de wijziging van de Ambtenarenwet 1929 van 26 september 1984

(Stb. 461) stond per 1 november 1984 na een beslissing van de Spaarraad tevens beroep open bij het Ambtenarengerecht. Omdat hiermee het aantal onafhankelijke commissies dat een bezwaarschrift over premietoekenning kon behandelen op drie kwam (de Spaarraad, het Ambtenarengerecht en de Centrale Raad van Beroep), werd bij besluit van 30 juni 1987 de Spaarraad opgeheven.

4.7 Nationale Spaarraad

Bij de Spaarwet 1947 (1947, Stb. H 250) werd de Nationale Spaarraad ingesteld. De 55 leden van deze raad werden door de minister van Financiën benoemd. De Raad werd geacht de spaarzin bij de Nederlandse bevolking te stimuleren. De dagelijkse leiding van de Nationale Spaarraad werd door de Raad gedelegeerd aan het bureau van de Nationale Spaarraad. De Raad werd op 12 mei 1948 door de minister van Financiën geïnstalleerd. In eerste aanleg werden de verschillende mogelijkheden die tot bevordering van de spaarzin konden leiden bestudeerd. Besloten werd een maandelijks propaganda blad 'De Spaarpost' huis-aan-huis te verspreiden. Verder werd een jeugdspaaraktie gehouden, waren er plannen voor de uitgifte van een spaarmunt en de bevordering van de uitgifte van spaarbrieven. De Raad werd op 23 december 1953 opgeheven (Stb. 665).⁴⁴

4.8 Interdepartementale werkgroep inzake faciliteiten voor het sparen in brede kring

De ministerraad besloot in de vergadering van 6 juni 1958 dat onder voorzitterschap van de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken, Bezitsvorming en Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie een interdepartementaal overleg zou starten over de vraag welke maatregelen van fiscale aard zouden kunnen worden voorgesteld ter bevordering van het sparen in brede kring. Aan dit overleg werd deelgenomen door het ministerie van Algemene Zaken, het ministerie van Financiën, het ministerie van Volkshuisvesting en Bouwnijverheid, het ministerie van Economische Zaken en het ministerie van Sociale Zaken. In maart 1959 werd een eindrapport opgesteld.

4.9 Interdepartementale werkgroep tot bestudering van de mogelijkheden tot verhoging van de spaarquote

In de ministerraad van 25 maart 1966 werd besloten deze werkgroep in te stellen. Voorzitterschap en secretariaat werden gevoerd door het ministerie van Sociale Zaken en Volksgezondheid. Deelnemers aan de werkgroep waren onder meer: het ministerie van Algemene Zaken, het ministerie van Binnenlandse Zaken, het ministerie van Economische Zaken, het ministerie van Financiën, het ministerie van Landbouw en Visserij, het ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening en het Centraal Planbureau. Opdracht was de mogelijkheden na te gaan die tot een verhoging van de spaarquote zouden kunnen leiden. Daarbij droeg de Raad voor de Rijksdienst de werkgroep op advies uit te brengen over het vraagstuk van de inkomensgrens bij de Premiespaarregeling Rijksambtenaren.

4.10 Werkgroep Onderzoek Spaarregelingen

Deze werkgroep ving met haar werkzaamheden aan op 29 november 1967. Het ministerie van Sociale Zaken en Volksgezondheid had het voorzitterschap en voerde het secretariaat. Taak van de werkgroep was het van overheidswege gevoerde bezitsvormingsbeleid en de daarbij ontwikkelde maatregelen, met name de Algemene Premiespaarwet en de Jeugdspaarwet, op hun doelmatigheid te toetsen en indien mogelijk te vereenvoudigen. Aan het overleg werd verder deelgenomen door het ministerie van Financiën, het ministerie van Binnenlandse Zaken en het ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening.

4.11 Werkgroep Faciliëring Spaarloon (Werkgroep Van Franeker)

Deze werkgroep werd ingesteld in 1969 door de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid en de Staatssecretaris van Financiën en onderzocht de bevordering van spaarloon en andere vormen van besparingen door middel van maatregelen op het gebied van belasting- en premieheffing. Het voorzitterschap werd gevoerd door het ministerie van Financiën.

4.12 Begeleidingscommissie inzake onderzoek spaargedrag en spaarmotieven

Deze commissie werd op 14 januari 1971 ingesteld bij besluit van de minister van Sociale Zaken en bestond uit vertegenwoordigers van verschillende financiële instellingen. Onderzoek werd verricht naar spaargedrag en spaarmotieven waarbij het overheidsbeleid werd geëvalueerd. De commissie kwam dertig maal bijeen. Het voorzitterschap was in handen van de Rijksuniversiteit Leiden, het secretariaat werd gevoerd door het ministerie van Sociale Zaken.

4.13 Interdepartementale Werkgroep Inkomenspolitiek/ subgroep gedifferentieerde winst ontwikkeling en bezitsvorming

Het ministerie van Sociale Zaken was voorzitter van deze werkgroep uit 1974. Het secretariaat werd gevoerd door de ministeries van Economische Zaken en Sociale Zaken tezamen. De commissie bestond verder uit vertegenwoordigers van het ministerie van Financiën, het ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening en het ministerie van Algemene Zaken. Punten van aandacht van de commissie was de winstontwikkeling in relatie tot inkomens- en vermogens verdeling, inflatie, werkgelegenheid en bezitsvorming.

4.14 Werkgroep Wet Vermogensaanwasdeling

Deze ambtelijke werkgroep waarvan het voorzitterschap en secretariaat werden gevoerd door het ministerie van Sociale Zaken, met vertegenwoordigers van het ministerie van Economische Zaken en het ministerie van Financiën, bereidde de Wet op de Vermogensaanwasdeling (VAD) voor.

4.15 Werkgroep Evaluatie Gefacilieerde Bedrijfsspaarregelingen

Deze werkgroep kwam voor het eerst bijeen op 25 oktober 1984. Het secretariaat werd door het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid gevoerd. Daarnaast hadden zitting in deze werkgroep: vertegenwoordigers van het ministerie van Binnenlandse Zaken, het ministerie van Financiën en het ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening. De evaluatie strekte zich uit over de premiespaarregelingen en winstdelingsspaarregelingen, spaarloonregelingen, de Premiespaarregeling Rijksambtenaren, de Jeugdspaarwet en de spaareffectenregeling in het kader van het Bezitsvormingsfonds.

4.16 Centraal Plan Bureau (CPB)

Het Centraal Plan Bureau, opgericht in 1945, is onderdeel van het ministerie van Economische Zaken. Het is een technisch adviesorgaan ten dienste van de overheid, dat de informatie verschaft die voor de beleidsvorming noodzakelijk is. Het CPB verschaft informatie op basis waarvan het inkomens- en arbeidsvoorwaardenbeleid, waaronder vallend de bezitsvorming, wordt uitgezet. Op het terrein van de bezitsvorming heeft het CPB o.a. geadviseerd over de mate waarin en de wijze waarop men werknemers zou moeten laten delen in de vermogensaanwas bij ondernemingen.

4.17 De Sociaal Economische Raad (SER)

De Raad werd ingesteld bij Wet op de publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie 1950. De Sociaal-Economische Raad is het centrale orgaan van de publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie. De Raad is zowel bestuursorgaan als college van advies aan de regering. De Raad bestaat voor eenderde uit vertegenwoordigers uit de centrale ondernemersorganisaties, voor eenderde uit leden van centrale werknemersorganisaties en voor eenderde uit onafhankelijke deskundigen (Kroonleden). De ministers waren verplicht om de Raad advies te vragen over alle belangrijke sociale en economische aangelegenheden (in 1995 is deze adviesverplichting afgeschaft). De relatie van de Sociaal-Economische Raad met het inkomensbeleid en daarbinnen de bezitsvorming is gelegen in de adviesfunctie aan de regering op sociaal en economisch gebied. In het kader van het bezitsvormingsbeleid heeft de SER o.a. adviezen uitgebracht in het kader van de vermogensaanwasdeling.

4.18 Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS)

Het Centraal Bureau voor de Statistiek werd in 1899 opgericht als overheidsinstantie waar de verzameling, bewerking en publicatie van de statistieken ten behoeve van de overheid, wetenschap en bedrijfsleven werd gecentraliseerd. Administratief ressorteert het Bureau onder het ministerie van Economische Zaken. Voor de vaststelling van het onderzoeksprogramma ressorteert het Bureau onder de Centrale Commissie voor de Statistiek, een orgaan waarin alle departementen zijn vertegenwoordigd (voor Sociale Zaken is dat de directeur-generaal voor Algemene Beleidsaangelegenheden). In het kader van de bezitsvorming heeft het CBS o.a. onderzoeken ingesteld naar de mate waarin aan spaarregelingen werd deelgenomen, naar spaarresultaten die werden bereikt in het kader van premie- en winstdelingsspaarregelingen en werden bedrijfsspaarregelingen onderzocht.

5 HANDELINGEN

Met de actor 'de minister' wordt bedoeld:

de minister van Sociale Zaken: 1940-1951, 1971-1981

de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid: 1952, 1963-1971

de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid: 1981-1994

5.1 Algemene handelingen

Beleidsontwikkeling en evaluatie

1.

Actor	De minister Minister voor Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie Minister van Binnenlandse Zaken, Bezitsvorming en Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie Minister van Algemene Zaken
Handeling	Het voorbereiden, (mede-)vaststellen, coördineren en evalueren van het bezitsvormingsbeleid
Periode	1940-1994
Grondslag	
Product	Beleidsnota's, beleidsnotities, rapporten, adviezen, evaluaties, etc.

Totstandkoming van wet- en regelgeving

2.

Actor	De minister Minister voor Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie Minister van Binnenlandse Zaken, Bezitsvorming en Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie Minister van Algemene Zaken
Handeling	Het voorbereiden van de totstandkoming, wijziging en intrekking van wet- en regelgeving betreffende het bezitsvormingsbeleid
Periode	1940-1994
Grondslag	
Product	O.a.: - Jeugdspaarwet 1958 (1958, Stb. 453) - Wet houdende voorzieningen m.b.t. premiespaarregelingen en winstdelingsspaarregelingen voor werknemers (1961, Stb. 459) - Wet houdende fiscale faciliteiten voor bezitsvorming met betrekking tot effecten (1963, Stb. 374) - Algemene Premiespaarwet (1965, Stb. 448) - Wet tot instelling van een Bezitsvormingsfonds (1971, Stb. 418) - Wet houdende begeleiding van spaarloon op het terrein van de belasting- en premieheffing (1972, Stb. 697)

3.

Actor	Minister van Binnenlandse Zaken
Handeling	Het voorbereiden van de totstandkoming, wijziging en intrekking van wettelijke regelingen inzake bezitsvormingsmaatregelen ten behoeve van overheidspersoneel.
Periode	1960-
Grondslag	
Product	o.a.: Premiespaarregeling Rijksambtenaren (1960, Stb. 48) Premiespaarregeling Binnenlandse Veiligheidsdienst (1960, Stb. 212) Premiespaarregeling Binnenlandse Veiligheidsdienst (1968, Stb. 356)

4.

Actor	Minister van Financiën
Handeling	Het voorbereiden van de totstandkoming, wijziging en intrekking van wettelijke regelingen inzake het bezitsvormingsbeleid.
Periode	1940-1994
Grondslag	
Product	o.a.: Spaarwet 1947 (1947, Stb. H 250) Wet houdende voorzieningen m.b.t. premiespaarregelingen en winstdelingsspaarregelingen voor werknemers (1961, Stb. 459)

Verantwoording van beleid

5.

Actor	De minister Minister voor Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie Minister van Binnenlandse Zaken, Bezitsvorming en Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie Minister van Algemene Zaken Nationale Spaarraad
Handeling	Het opstellen van periodieke verslagen.
Periode	1940-1994
Grondslag	
Product	Series jaarverslagen, kwartaalverslagen, maandverslagen

6.

Actor	De minister Minister voor Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie Minister van Binnenlandse Zaken, Bezitsvorming en Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie Minister van Algemene Zaken
Handeling	Het beantwoorden van Kamervragen en het anderszins op verzoek incidenteel informeren van leden van of commissies uit de Kamers der Staten Generaal betreffende het bezitsvormingsbeleid.
Periode	1940-1994
Grondslag	
Product	Brieven, notities

7.

Actor	De minister
-------	-------------

	Minister voor Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie Minister van Binnenlandse Zaken, Bezitsvorming en Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie Minister van Algemene Zaken
Handeling	Het informeren van Commissies voor de Verzoekschriften en andere tot onderzoeken van klachten bevoegde commissies uit de Kamers der Staten Generaal en de Nationale Ombudsman naar aanleiding van klachten over de uitvoering of de gevolgen van het beleid betreffende bezitsvorming.
Periode	1940-1994
Grondslag	
Product	Brieven, notities

8.

Actor	De minister Minister voor Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie Minister van Binnenlandse Zaken, Bezitsvorming en Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie Minister van Algemene Zaken
Handeling	Het beslissen op beroepschriften naar aanleiding van beschikkingen betreffende het bezitsvormingsbeleid en het voeren van verweer in beroepsschrift procedures voor administratief rechterlijke organen
Periode	1940-1994
Grondslag	
Product	Beschikkingen, verweerschriften
Opmerking	Zie tevens het PIVOT rapport nr. 17 <i>Driemaal 's Raads Recht, een institutioneel onderzoek naar de taakgebieden van de Raad van State 1945-1990</i> .

Internationaal beleid

9.

Actor	De minister Minister voor Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie Minister van Binnenlandse Zaken, Bezitsvorming en Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie Minister van Algemene Zaken
Handeling	Het (mede-)voorbereiden van het vaststellen, wijzigen en intrekken van internationale regelingen betreffende het bezitsvormingsbeleid en het presenteren van Nederlandse standpunten in intergouvernementele organisaties.
Periode	1940-1994
Grondslag	
Product	Internationale regelingen, nota's, notities, rapporten

Informatieverstrekking

10.

Actor	De minister
-------	-------------

	Minister voor Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie Minister van Binnenlandse Zaken, Bezitsvorming en Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie Minister van Algemene Zaken
Handeling	Het beantwoorden van vragen van individuele burgers, bedrijven en instellingen betreffende het bezitsvormingsbeleid.
Periode	1940-1994
Grondslag	
Product	Brieven, notities
11.	
Actor	De minister Minister voor Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie Minister van Binnenlandse Zaken, Bezitsvorming en Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie Minister van Algemene Zaken
Handeling	Het uitvoeren van voorlichtingsactiviteiten op het terrein van de bezitsvorming.
Periode	1940-1994
Grondslag	
Product	Voorlichtingsmateriaal
Onderzoek	
12.	
Actor	De minister de minister voor Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie Minister van Binnenlandse Zaken, Bezitsvorming en Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie Minister van Algemene Zaken
Handeling	Het voorbereiden van intern (wetenschappelijk) onderzoek en het vaststellen van onderzoeksrapporten betreffende het bezitsvormingsbeleid.
Periode	1940-1994
Grondslag	
Product	Nota's, notities, onderzoeksrapporten
13.	
Actor	De minister de minister voor Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie Minister van Binnenlandse Zaken, Bezitsvorming en Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie Minister van Algemene Zaken
Handeling	Het verstrekken van opdrachten voor extern (wetenschappelijk) onderzoek en het vaststellen van de rapportage.
Periode	1940-1994
Grondslag	
Product	Opdrachten, rapporten
Opmerking	
14.	
Actor	De minister De minister voor Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie Minister van Binnenlandse Zaken, Bezitsvorming en Publiekrechtelijke

	Bedrijfsorganisatie
	Minister van Algemene Zaken
Handeling	Het voorbereiden en begeleiden van extern (wetenschappelijk) onderzoek betreffende het bezitsvormingsbeleid.
Periode	1940-1994
Grondslag	
Product	Nota's, notities
Opmerking	De stukken betreffende de financiering van dergelijke onderzoeken vallen niet onder deze handeling maar onder organisatie.

Subsidiëring

15.	
Actor	De minister Minister voor Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie Minister van Binnenlandse Zaken, Bezitsvorming en Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie Minister van Algemene Zaken
Handeling	Het verstrekken van subsidies aan personen, bedrijven en instellingen die actief zijn op het terrein van de bezitsvorming.
Periode	1940-1994
Grondslag	
Product	Beschikkingen

5.2 Wet van 18 juli 1947 (Stb. H 250) op de Nationale Spaarraad en het uitgeven van Rijksspaarbrieven (Spaarwet 1947)

16.	
Actor	Minister van Financiën
Handeling	Het aanwijzen van een voorzitter van de Nationale Spaarraad.
Periode	1947-1953
Grondslag	Spaarwet 1947, art. 2, derde lid
Product	Aanwijzingen
17.	
Actor	Minister van Financiën
Handeling	Het vaststellen van bezoldiging en vergoedingen, te betalen aan personeel en leden van de Nationale Spaarraad.
Periode	1947-1953
Grondslag	Spaarwet 1947, art. 3, tweede lid
Product	Beschikkingen
18.	
Actor	Nationale Spaarraad
Handeling	Het benoemen van een Commissie van Toezicht die toezicht uitoefent op de werkzaamheden van het bureau van de Nationale Spaarraad.
Periode	1947-1953

Grondslag	Spaarwet 1947, art. 4
Product	Benoemingen
19.	
Actor	Commissie van Toezicht op de Nationale Spaarraad
Handeling	Het houden van toezicht op de werkzaamheden van het bureau van de Nationale Spaarraad.
Periode	1947-1953
Grondslag	Spaarwet 1947, art. 4
Product	Verslagen
20.	
Actor	Minister van Financiën
Handeling	Het vaststellen van voorschriften met betrekking tot de werkzaamheden van de Nationale Spaarraad en de Commissie van Toezicht op de Nationale Spaarraad.
Periode	1947-1953
Grondslag	Spaarwet 1947, art. 5
Product	Voorschriften.
21.	
Actor	Minister van Financiën
Handeling	Het uitgeven van Rijksspaarbrieven ten laste van het rijk ter bevordering van het sparen.
Periode	1947-1953
Grondslag	Spaarwet 1947, art. 6, eerste lid
Product	Rijksspaarbrieven
22.	
Actor	Minister van Financiën
Handeling	Het vaststellen van de voorwaarden en de wijze van uitgifte en terugbetaling van Rijksspaarbrieven.
Periode	1947-1953
Grondslag	Spaarwet 1947, art. 6, tweede lid
Product	Voorwaarden
23.	
Actor	Minister van Financiën
Handeling	Het aanwijzen van kantoren waar Rijksspaarbrieven te verkrijgen zijn.
Periode	1947-1953
Grondslag	Spaarwet 1947, art. 6, derde lid
Product	Aanwijzingen
24.	
Actor	Minister van Financiën
Handeling	Het toekennen van vergoedingen voor bemiddeling aan kantoren waar Rijksspaarbrieven worden uitgegeven.
Periode	1947-1953
Grondslag	Spaarwet 1947, art. 6, derde lid

Product	Beschikkingen
25.	
Actor	Minister van Financiën
Handeling	Het bepalen dat ten aanzien van een persoon niet meer dan een bepaald bedrag aan Rijksspaarbrieven beschikbaar kan worden gesteld.
Periode	1947-1953
Grondslag	Spaarwet 1947, art. 7
Product	Beschikkingen

5.3 Jeugdspaarwet

5.3.1 *Wet van 25 september 1958 (Stb. 453) houdende regelen ter bevordering van het sparen door jeugdige personen (Jeugdspaarwet 1958)*

26.	
Actor	De minister Minister van Binnenlandse Zaken, Bezitsvorming en Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie Minister van Algemene Zaken
Handeling	Het bij algemene maatregel van bestuur: - Vaststellen van voorwaarden waaronder een spaarpremie over een jeugdspaarovereenkomst wordt uitgekeerd; - stellen van regels omtrent het aantal jaren dat een tegoed moet uitstaan alvorens aanspraak op spaarpremie bestaat; - stellen van regels omtrent de jaarlijks verplichte minimum- en maximum inlagen waarover premieaanspraak ontstaat; - stellen van regels omtrent het tussentijds opnemen van het tegoed - stellen van regels omtrent de beëindiging van de jeugdspaarovereenkomst; - stellen van regels omtrent de bij het sluiten van een jeugdspaarovereenkomst te overleggen bescheiden; - het stellen van regels omtrent het overschrijven van het tegoed op een jeugdspaarrekening naar een andere instelling.
Periode	1958-1971
Grondslag	Jeugdspaarwet 1958, art. 2, vierde lid/ art. 4, eerste lid, tweede lid a-c
Product	o.a.: Jeugdspaarbesluit 1958

27.	
Actor	De minister Minister van Binnenlandse Zaken, Bezitsvorming en Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie Minister van Algemene Zaken
Handeling	Het opstellen van voorschriften over de wijze waarop: - een jeugdspaarovereenkomst wordt aangegaan;

	- spaarbanken aan jeugdige spaarders uitbetaalde spaarpremie vergoed kunnen krijgen uit 's rijks kas.
Periode	1958-1971
Grondslag	Jeugdspaarwet 1958, art 5, tweede lid/ art. 7, tweede lid
Product	o.a.: Jeugdspaarbeschikking 1958

28.	
Actor	De minister Minister van Binnenlandse Zaken, Bezitsvorming en Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie Minister van Algemene Zaken
Handeling	Het beschikken op verzoeken van spaarbanken tot vergoeding van uitbetaalde spaarpremies op jeugdspaarovereenkomsten.
Periode	1958-
Grondslag	Jeugdspaarwet 1958, art. 7, eerste lid/ art. 8 eerste en tweede lid/ Jeugdspaarwet 1971, art. 12 /eerste t/m derde lid/ art. 14
Product	Beschikkingen

29.	
Actor	De minister Minister van Binnenlandse Zaken, Bezitsvorming en Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie Minister van Algemene Zaken
Handeling	Het beschikken op een beroep, ingesteld door een spaarinstelling tegen de minister om de betreffende spaarinstelling geen vergoeding van door hen uitbetaalde spaarpremie te verlenen.
Periode	1958-
Grondslag	Jeugdspaarwet 1958, art. 9
Product	Beschikkingen

30.	
Actor	De minister Minister voor Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie Minister van Binnenlandse Zaken, Bezitsvorming en Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie Minister van Algemene Zaken
Handeling	Het houden van toezicht op de uitvoering van jeugdspaarovereenkomsten door spaarbanken en andere instellingen.
Periode	1958-
Grondslag	Jeugdspaarwet 1958, art. 14/ Jeugdspaarwet 1971, art. 13
Product	Verslagen, rapporten

5.4 Wet van 23 april 1971 (Stb. 362), houdende nieuwe regelen ter bevordering van het sparen door Jeugdige personen (Jeugdspaarwet 1971)

31.	
Actor	De minister
Handeling	Het vaststellen van een modelformulier, dat door partijen ingevuld dient te worden bij het sluiten van een jeugdspaarovereenkomst.
Periode	1971-
Grondslag	Jeugdspaarwet 1971, art. 2, eerste lid/ Jeugdspaarbesluit 1971, art. 2, 6, 10 en

11
Product O.a.:
Modellenbeschikking Jeugdspaarwet van 2 december 1971 (Stcrt. 243)

32.
Actor De minister
Handeling Het aanwijzen van ambtenaren die door het rijk ten onrechte aan een spaarinstelling verleende vergoedingen voor uitbetaalde spaarpremies moeten terugvorderen.
Periode 1971-
Grondslag Jeugdspaarwet 1971, art. 12, vierde lid
Product Aanwijzingen

33.
Actor De minister
Handeling Het bij algemene maatregel van bestuur stellen van regels omtrent:
- de bij het sluiten van het jeugdspaarovereenkomst te overleggen bescheiden;
- de inhoud van een jeugdspaarovereenkomst;
- de uitbetaling van spaarpremies;
- het overschrijven van tegoed op een jeugdspaarrekening naar een andere instelling.
Periode 1971-
Grondslag Jeugdspaarwet 1971, art. 16, a-e
Product o.a.:
Jeugdspaarbesluit 1971

5.5 Wet van 2 juli 1975 (Stb. 413) houdende wijziging van de Jeugdspaarwet 1971

34.
Actor De minister
Handeling Het bij uitzondering beschikken op een verzoek van een deelnemer of rechtverkrijgende om hem alsnog het recht op spaarpremie toe te kennen.
Periode 1975-
Grondslag Wet van 2 juli 1975
Product Beschikkingen

5.6 Besluit van 18 oktober 1971 (Stb. 639) houdende vaststelling van het Jeugdspaarbesluit

35.
Actor De minister
Handeling Het bepalen dat een declaratie, ingediend door een spaarinstelling ter vergoeding van spaarpremie, vergezeld moet gaan van geleidelijsten.
Periode 1972
Grondslag Jeugdspaarbesluit 1971, art. 11
Product Beschikkingen

5.7 Premiespaarregeling rijksambtenaren

Besluit van 20 februari 1960 (Stb. 48) tot vaststelling van een premiespaarregeling voor het burgerlijk Rijkspersoneel, het militair personeel en enkele andere personeelsgroepen Premiespaarregeling Rijksambtenaren 1960) en het Besluit van 27 mei 1968 (Stb. 263) tot vaststelling van een premiespaarregeling voor het burgerlijk Rijkspersoneel, het militair personeel en enkele andere groepen van personeel, welks wedde een bepaald bedrag niet te boven gaat Premiespaarregeling Rijksambtenaren 1968)

36.

Actor	Minister van Binnenlandse Zaken
Handeling	Het stellen van voorwaarden aan (spaar)instellingen waar het rijkspersoneel een bijzondere spaarrekening kan openen.
Periode	1960-
Grondslag	Premiespaarregeling Rijksambtenaren 1960, art. 4, tweede lid/ Premiespaarregeling Rijksambtenaren 1968, art. 4, vierde lid
Product	Ministeriële regelingen

37.

Actor	Minister van Binnenlandse Zaken
Handeling	Het bepalen dat geen spaarbedragen meer naar instellingen worden overgemaakt die zich niet aan de gestelde voorwaarden houden.
Periode	1960-
Grondslag	Premiespaarregeling Rijksambtenaren 1960, art. 4, vierde lid/ Premiespaarregeling Rijksambtenaren 1968, art. 4, zevende lid
Product	Beschikkingen

38.

Actor	Minister van Binnenlandse Zaken
Handeling	Het vaststellen van een premiegrondslag voor speciale gevallen.
Periode	1960-
Grondslag	Premiespaarregeling 1960, art. 6, zesde lid
Product	Beschikkingen

39.

Actor	Minister van Binnenlandse Zaken
Handeling	Het vaststellen van regels over de wijze waarop ingehouden bezoldiging op een bijzondere spaarrekening moet staan.
Periode	1968-
Grondslag	Premiespaarregeling Rijksambtenaren 1968, art. 6a, 7a, 8a lid 2e en 3e, art. 10, tweede lid, art. 11
Product	o.a.: Beschikking van de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken van 27 mei 1968 (Stcrt. 114)

40.

Actor	Spaarraad
-------	-----------

Handeling	Het beschikken op bezwaarschriften van belanghebbenden inzake de toekenning van spaarpremies.
Periode	1960-1987
Grondslag	Premiespaarregeling Rijksambtenaren 1960, art. 6, tiende lid/ Premiespaarregeling Rijksambtenaren 1968, art. 16/ Beschikking van 17 mei 1968 van de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken betreffende de Premiespaarregeling Rijksambtenaren nr. AB68/U1015, art. 8, vijfde lid
Product	Beschikkingen
41.	
Actor	Spaarraad
Handeling	Het uitbrengen van verslag aan de minister van Binnenlandse Zaken over de uitvoering van de Premiespaarregeling 1960 en de Premiespaarregeling 1968.
Periode	1960-1987
Grondslag	Premiespaarregeling 1960, art. 11 eerste lid, b/ Premiespaarregeling Rijksambtenaren 1968, art. 17, eerste lid, b
Product	Verslagen
42.	
Actor	Minister van Binnenlandse Zaken
Handeling	Het voorbereiden van de benoeming van leden van de Spaarraad en het aanwijzen van de voorzitter door de Kroon.
Periode	1960-1987
Grondslag	Premiespaarregeling Rijksambtenaren 1960, art. 11, derde en vierde lid Premiespaarregeling Rijksambtenaren 1968, art. 17, derde en vierde lid
Product	KB
43.	
Actor	Minister van Binnenlandse Zaken
Handeling	Het aanwijzen van een secretaris ten behoeve van de Spaarraad.
Periode	1960-1987
Grondslag	Premiespaarregeling Rijksambtenaren 1960, art. 11, zevende lid Premiespaarregeling Rijksambtenaren 1968, art. 17, zevende lid
Product	Beschikking
44.	
Actor	Minister van Binnenlandse Zaken
Handeling	Het opstellen van nadere voorschriften betreffende de premiespaarregeling, anders dan de in de Premiespaarregeling Rijksambtenaren genoemde, ten behoeve van een specifieke groep van personen.
Periode	1960-
Grondslag	Premiespaarregeling Rijksambtenaren 1960, art. 12 Premiespaarregeling Rijksambtenaren 1968, art. 18
Product	Regeling, voorschriften
45.	
Actor	Minister van Binnenlandse Zaken
Handeling	Het bepalen dat de Premiespaarregeling Rijksambtenaren voor bepaalde groepen van personen niet van toepassing is.

Periode	1960-
Grondslag	Premiespaarregeling Rijksambtenaren 1960, art. 12/ Premiespaarregeling Rijksambtenaren 1968, art. 18
Product	Ministeriële regelingen
46.	
Actor	Minister van Binnenlandse Zaken
Handeling	Het vaststellen van voorschriften ter uitvoering van de Premiespaarregeling Rijksambtenaren voor zover het burgerlijke ambtenaren en personeel, werkzaam op een arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht betreft.
Periode	1960-
Grondslag	Premiespaarregeling Rijksambtenaren 1960, art. 13 Premiespaarregeling Rijksambtenaren 1968, art. 19
Product	uitvoeringsvoorschriften, o.a.: Beschikking van de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken van 28 mei 1968 (Stcrt. 114) betreffende de Premiespaarregeling Rijksambtenaren 1968
47.	
Actor	Minister van Defensie
Handeling	Het vaststellen van voorschriften ter uitvoering van de Premiespaarregeling Rijksambtenaren voor zover het militaire ambtenaren betreft.
Periode	1960-
Grondslag	Premiespaarregeling Rijksambtenaren 1960, art. 13/ Premiespaarregeling Rijksambtenaren 1968, art. 19
Product	Regeling, uitvoeringsvoorschriften
48.	
Actor	Minister van Binnenlandse Zaken
Handeling	Het in individuele gevallen toekennen van een spaarpremie, afwijkend van de Premiespaarregeling Rijksambtenaren 1968.
Periode	1968-1971
Grondslag	Premiespaarregeling Rijksambtenaren 1968, art. 24a
Product	Beschikkingen

Beschikking van de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken van 27 mei 1968 (Stcrt. 114) betreffende Premiespaarregeling Rijksambtenaren

49.	
Actor	Spaarraad
Handeling	Het beslissen op bezwaarschriften van rijksambtenaren ten aanzien van door het bevoegd gezag genomen besluiten over de toekenning van spaarpremies.
Periode	1968-
Grondslag	Beschikking Premiespaarregeling Rijksambtenaren 1968 (Stcrt. 114), art. 8, vijfde lid
Product	Beschikkingen

Premiespaarregeling Binnenlandse Veiligheidsdienst 1960 (Stb. 211) en Premiespaarregeling Binnenlandse Veiligheidsdienst 1968 (Stb. 356)

50.

Actor	Minister van Binnenlandse Zaken
Handeling	Het stellen van voorwaarden aan instellingen om te voldoen aan voorwaarden voor deelneming aan de uitvoering van de Premiespaarregeling Binnenlandse Veiligheidsdienst.
Periode	1960-
Grondslag	Premiespaarregeling Binnenlandse Veiligheidsdienst 1960 (Stb. 211), art. III Premiespaarregeling Binnenlandse Veiligheidsdienst 1968 (Stb. 356), art. III
Product	Beschikking, voorwaarden

51.

Actor	Minister van Binnenlandse Zaken
Handeling	Het vaststellen van nadere voorschriften ter uitvoering van het besluit Premiespaarregeling Binnenlandse Veiligheidsdienst.
Periode	1960-
Grondslag	Premiespaarregeling Binnenlandse Veiligheidsdienst 1960 (Stb. 211), art. VII Premiespaarregeling Binnenlandse Veiligheidsdienst 1968 (Stb. 356), art. VII
Product	Regeling, voorschriften

Besluit van 5 maart 1969 (Stb. 113) houdende regelen betreffende spaarregelingen sociale werkvoorziening

52.

Actor	De minister
Handeling	Het stellen van nadere regels inzake de uitvoering van spaarregelingen voor werknemers in de sociale werkvoorziening.
Periode	1969-
Grondslag	Besluit Premiespaarregelingen sociale werkvoorziening, art. 3
Product	Algemene Maatregelen van Bestuur

5.8 Bedrijfsspaarregelingen, premiespaarregelingen en winstdelingsspaarregelingen

Besluit premiespaarregelingen 1961 (Stb. 460), Besluit premiespaarregelingen 1965 (Stb.261), Besluit Bedrijfsspaarregelingen 1972 (Stb. 719)

53.

Actor	Minister van Algemene Zaken De minister tezamen met de minister van Financiën
Handeling	Het stellen van nadere regels aan spaarregelingen die tot doel hebben het duurzaam bezit onder werknemers van bedrijven te bevorderen.
Periode	1961-
Grondslag	Wet van 26 oktober 1961 (Stb. 459) tot wijziging van art. 6 van het Besluit op de Loonbelasting 1940 (Verordeningen blad 224) onder art. I vierde lid onder b; tot wijziging van art. 26b van het Besluit op de Inkomstenbelasting 1941 (Verordeningen blad 105) onder art. II, vierde lid onder b; tot wijziging van art. 6 van de Coördinatie wet Sociale Verzekering (1953, Stb. 177) onder art. III, vierde lid onder B
Product	Besluit Premiespaarregelingen en Winstdelingsspaarregelingen van 22 december 1961 (Stb. 460) Besluit Premiespaarregelingen en Winstdelingsspaarregelingen van 29 oktober 1963 (Stb. 438) Besluit van 18 februari 1964 (Stb. 54) tot vaststelling van een premiespaarregeling voor burgemeesters en tot wijziging van het Besluit Premiespaarregelingen en Winstdelingsspaarregelingen

54.

Actor	Minister van Algemene Zaken De minister tezamen met de minister van Financiën
Handeling	Het bij algemene maatregel van bestuur aanwijzen van regelingen als spaarregeling.
Periode	1961-
Grondslag	Wet van 26 oktober 1961 (Stb.459) tot wijziging van art. 6 van het Besluit op de Loonbelasting (Verordeningenblad 224) onder art. I zevende lid onder a; tot wijziging van art. 26b van het Besluit op de Inkomstenbelasting 1941 (Verordeningenblad 105) onder art. II, zevende lid onder a; tot wijziging van art. 6 van de Coördinatie wet Sociale Verzekering (1953, Stb. 177) onder art. III, zevende lid, onder a.
Product	AMvB

Besluit van 18 februari 1964 (Stb. 54) tot vaststelling van een premieregeling voor burgemeesters en tot wijziging van het Besluit Premiespaarregelingen en Winstdelingsspaarregelingen

55.

Actor	Minister van Binnenlandse Zaken
Handeling	Het vaststellen dat bepaalde instellingen geen spaarbedragen voor bijzondere spaarrekeningen van burgemeesters krijgen overgemaakt omdat de spaarinstelling niet aan gestelde eisen voldoet.
Periode	1964-
Grondslag	Besluit van 18 februari 1964, art. 4 derde lid
Product	Beschikkingen

56.

Actor	Minister van Binnenlandse Zaken
Handeling	Het vaststellen van nadere voorschriften ter uitvoering van deze regeling.
Periode	1964-
Grondslag	Besluit van 18 februari 1964, art. 10
Product	Ministeriële regelingen

Besluit van 23 januari 1973 (Stb. 33) ter uitvoering van artikel 1637s, tweede lid onder c en d Burgerlijk Wetboek (Besluit fondsen en spaarregelingen)

57.

Actor	Minister van Justitie
Handeling	Het stellen van voorwaarden waaraan fondsen en spaarregelingen moeten voldoen.
Periode	1973-
Grondslag	
Product	o.a.: Besluit van 23 januari 1973 (Stb. 33) ter uitvoering van artikel 1637s, tweede lid, onder C en D Burgerlijk Wetboek (Besluit fondsen en spaarregelingen)

58.

Actor	De minister
Handeling	Het verlenen van ontheffing ten aanzien van het feit dat het vermogen van een fonds voor niet meer dan twintig procent mag bestaan uit schuldvorderingen op aandelen in het vermogen van de werkgever.
Periode	1973-
Grondslag	Besluit fondsen en spaarregelingen, art. 10; gewijzigd bij Besluit van 25 februari 1976 (Stb. 152), art. 3, derde lid en art. 10n
Product	Beschikkingen

59.

Actor	De minister
Handeling	Het verlenen van ontheffing van het feit dat een regeling tot sparen geen bepaling mag bevatten die deelnemers verplicht de op hun naam geadministreerde gelden op een bepaalde wijze te besteden.
Periode	1973-
Grondslag	Besluit fondsen en spaarregelingen, art. 15
Product	Beschikkingen

Besluit van 25 januari 1976 (Stb. 152) betreffende wijziging van het Besluit fondsen en spaarregelingen (Stb. 33)

60.

Actor	De minister
Handeling	Het aanwijzen van de locatie waar het jaarverslag van een fonds ter inzage voor de bij het fonds betrokken werkgevers en werknemers moet worden gelegd.
Periode	1973-
Grondslag	Besluit van 25 januari 1976 (Stb. 152, art. 1f, derde lid, onder b.
Product	Regeling, aanwijzingen

5.9 Algemene Premiespaarwet

Wet van 1 oktober 1965 (Stb. 448) houdende vaststelling van de Algemene Premiespaarwet

61.

Actor	De minister
Handeling	Het in overeenstemming met de minister van Financiën aanwijzen van instellingen waar gespaard kan worden, betalingen kunnen worden verricht ten behoeve van de aankoop van effecten of aflossingen van een hypotheek in het kader van de Algemene Premiespaarwet .
Periode	1966-1974
Grondslag	Algemene Premiespaarwet, art. 3
Product	Beschikkingen
Opmerking	De Algemene Premiespaarwet werd op 13 december 1972 (Stb. 734) ingetrokken per 1 januari 1974. Het bij deze wet bepaalde bleef van toepassing op besparingen verricht voor die datum.

62.

Actor	De minister
Handeling	Het beschikken op verzoeken van instellingen om vergoeding voor door deze instellingen uitgekeerde spaarpremies aan spaarders in het kader van de Algemene Premiespaarwet.
Periode	1966-1974
Grondslag	Algemene Premiespaarwet, art. 6
Product	Beschikkingen

63.

Actor	De minister
Handeling	Het aanwijzen van ambtenaren belast met het terugvorderen van ten onrechte uitgekeerde spaarpremies.
Periode	1966-1974
Grondslag	Algemene Premiespaarwet, art. 7, eerste lid
Product	Regeling, aanwijzingen

64.

Actor	De minister
Handeling	Het houden van toezicht op de uitvoering van de Algemene Premiespaarwet door spaarbanken en andere instellingen.
Periode	1966-1974
Grondslag	Algemene Premiespaarwet, art. 8
Product	Rapportages, verslagen

65.

Actor	De minister
Handeling	Het bij onvoldoende functioneren van een instelling besluiten dat door deze instelling verrichte storting, betalingen en aflossingen geen besparingen zijn in de zin van de Algemene Premiespaarwet.
Periode	1966-1974
Grondslag	Algemene Premiespaarwet, art. 9
Product	Beschikkingen

66.

Actor	De minister
Handeling	Het besluiten dat vroeger verrichte besparingen geen besparingen zijn, dan

	wel dat vroeger verrichte besparingen worden overgedragen aan een andere instelling.
Periode	1966-1974
Grondslag	Algemene Premiespaarwet, art. 10
Product	Beschikkingen
Opmerking	Onderdeel van deze handeling is het stellen van voorwaarden voor de overdracht aan een andere instelling

67.

Actor	De minister
Handeling	Het stellen van regels tot uitvoering van de Algemene Premiespaarwet.
Periode	1966-1974
Grondslag	Algemene Premiespaarwet, art.11
Product	o.a.: Algemeen Premiespaarbesluit van 21 april 1966 (Stb. 174)

Besluit van 21 april 1966 (Stb. 174) ter uitvoering van artikel 11 van de Algemene Premiespaarwet (Algemeen Premiespaarbesluit)

68.

Actor	De minister
Handeling	- Het vaststellen van modelformulieren, nodig voor de uitvoering van het in de Algemene Premiespaarwet bepaalde; - het vaststellen van regels voor het gebruik van deze formulieren; - het stellen van regels inzake de wijze waarop bij instellingen spaar- en effectenbewijzen te verkrijgen zijn, de afgifte geregeld is en de administratie gevoerd moet worden.
Periode	1966-1974
Grondslag	Algemeen Premiespaarbesluit, art. 2 en 16
Product	o.a.: Beschikking tot uitvoering van het Algemeen Premiespaarbesluit van 27 april 1966 (Stcrt. 81)

5.10 Bezitsvormingsfonds

Wet van 23 april 1971 (Stb. 418) houdende instelling van een Bezitsvormingsfonds (Wet Bezitsvormingsfonds)

69.

Actor	De minister
Handeling	Het tezamen met de minister verantwoordelijk voor de Volkshuisvesting voeren van het beheer over het Bezitsvormingsfonds.
Periode	1971-1994 (1997)
Grondslag	Wet Bezitsvormingsfonds, art. 2, tweede lid
Product	Notulen, nota's

70.

Actor	De minister
Handeling	Het tezamen met de minister verantwoordelijk voor de Volkshuisvesting jaarlijks bij afzonderlijke begroting vaststellen van de begroting van

	inkomsten en uitgaven van het Bezitsvormingsfonds.
Periode	1971-1994 (1997)
Grondslag	Wet Bezitsvormingsfonds, art. 3, eerste en tweede lid
Product	Begrotingen van inkomsten en uitgaven van het Bezitsvormingsfonds
71.	
Actor	De minister
Handeling	Het tezamen met de minister verantwoordelijk voor de Volkshuisvesting afleggen van de rekening van verantwoording over de inkomsten en uitgaven van Het Bezitsvormingsfonds.
Periode	1971-1994 (1997)
Grondslag	Wet Bezitsvormingsfonds, art. 3, eerste en tweede lid
Product	Rekeningen en verantwoording
Opmerking	Zie hiervoor tevens PIVOT -rapport nr. 15 'Per Slot van Rijksrekening'
72.	
Actor	De minister
Handeling	Het bij algemene maatregel van bestuur wijzigen van de koopprijs van spaareffecten waarover per kalenderjaar de premies worden berekend.
Periode	1976-
Grondslag	Wet Bezitsvormingsfonds, zoals gewijzigd bij de Wet van 22 december 1976 (Stb. 726) art. 13, zevende lid
Product	Algemene Maatregelen van Bestuur
Opmerking	Bij ministeriële regeling van 12 oktober 1989/5097 van de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid werd artikel 13 buiten werking gesteld ten aanzien van na 13 december 1989 gekochte spaareffecten
73.	
Actor	De minister
Handeling	Het beschikken op het verzoek van een (spaar)instelling tot vergoeding van de premie die door de instelling is uitbetaald aan personen die spaareffecten hebben gekocht in het kader van de Wet Bezitsvormingsfonds.
Periode	1971-1994 (1997)
Grondslag	Wet Bezitsvormingsfonds, art. 14, derde lid
Product	Beschikkingen
74.	
Actor	De minister
Handeling	Het beschikken op een verzoek tot het alsnog uitkeren van een premie uit het bezitsvormingsfonds aan een koper van spaareffecten in het geval de koper het verzoek tot uitbetaling te laat bij een instelling heeft ingediend.
Periode	1971-1994 (1997)
Grondslag	Wet Bezitsvormingsfonds zoals gewijzigd bij de Wet van 22 december 1976 (Stb. 726), art. 14a
Product	Beschikkingen
75.	
Actor	De minister
Handeling	Het aanwijzen van ambtenaren die belast worden met de terugvordering van aan kopers van spaareffecten onterecht uitbetaalde premies in het kader van de Wet Bezitsvormingsfonds.

Periode	1971-1994 (1997)
Grondslag	Wet Bezitsvormingsfonds, art. 15 eerste lid
Product	Regeling, aanwijzingen
76.	
Actor	De minister
Handeling	Het in overeenstemming van de minister van Financiën vaststellen van voorschriften waaraan (spaar)instellingen bij de uitgifte van spaareffecten in het kader van de Wet Bezitsvormingsfonds moeten voldoen.
Periode	1971-1994 (1997)
Grondslag	Wet Bezitsvormingsfonds, art. 16, eerste lid
Product	Regeling, voorschriften
77.	
Actor	De minister
Handeling	Het houden van toezicht op de uitvoering van de Wet Bezitsvormingsfonds door (spaar)instellingen bij de verkoop van spaareffecten.
Periode	1971-1994 (1997)
Grondslag	Wet Bezitsvormingsfonds, art. 16 tweede lid
Product	Verslagen
78.	
Actor	De minister
Handeling	Het besluiten dat door een instelling uitgekeerde spaarpremie aan personen, niet langer wordt vergoed door het Bezitsvormingsfonds.
Periode	1971-1994 (1997)
Grondslag	Wet Bezitsvormingsfonds, art. 17, eerste lid
Product	Beschikkingen
79.	
Actor	De minister
Handeling	Het buiten werking stellen van de mogelijkheid voor personen om over de spaareffecten een premie van 35% uit het Bezitsvormingsfonds te ontvangen.
Periode	1971-1994 (1997)
Grondslag	Wet Bezitsvormingsfonds, art. 18, eerste lid
Product	Ministeriële regelingen, o.a.: Besluit van 12 oktober 1989 nr. 5097 tot beëindiging spaareffectenpremiëring ingevolge de Wet Bezitsvormingsfonds Besluit van 12 februari 1990, nr. 5273 (beëindigingsdatum spaareffectenpremiëring)
80.	
Actor	De minister
Handeling	Het bij Algemene Maatregel van Bestuur stellen van nadere regels voor het verstrekken van premies uit het fonds over gekochte spaareffecten.
Periode	1971-1994 (1997)
Grondslag	Wet Bezitsvormingsfonds, art. 20
Product	o.a.: Besluit Bezitsvormingsfonds Spaareffecten van 25 oktober 1971 (Stb. 645)
81.	
Actor	De minister
Handeling	Het vaststellen van modellen van formulieren, te gebruiken door personen die een verzoek tot uitbetaling van premie op spaareffecten indienen.

Periode	1971-
Grondslag	Besluit bezitsvormingsfonds spaareffecten, art. 2, eerste lid
Product	Beschikkingen, o.a. - Beschikking uitvoering Wet bezitsvormingsfonds van 27 januari 1972/nr. 172 - Beschikking vaststelling gewijzigde modellen van formulieren in het kader van de Wet Bezitsvormingsfonds spaareffecten van 26 september 1973/ nr. 60459 - Beschikking vaststelling gewijzigd modelformulier verzoek tot uitbetaling premie/ premie kwitantie Wet Bezitsvormingsfonds van 4 mei 1977/ nr. 126656

5.11 Bescherming persoonlijke levenssfeer

Besluit van 20 november 1975 (Stcrt. 234) houdende regelen inzake de registratie van persoonsgegevens ten behoeve van de debiteurenadministratie betreffende terug te betalen (spaar)premies (Regeling bescherming persoonlijke levenssfeer debiteurenadministratie betreffende terug te betalen (spaar)premies

82.

Actor	De minister
Handeling	Het vaststellen van regels ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer die waarborgen dat: – de persoonlijke gegevens van burgers niet onnodig in computers van het rijk worden opgenomen, – van die gegevens op zorgvuldige wijze gebruik wordt gemaakt..
Periode	1975-
Grondslag	Aanwijzing van de minister-president van 7 maart 1975 (Stcrt. 50) inzake de bescherming van de persoonlijke levenssfeer/Wet Persoonsregistraties (Stb. 1988, 665), art. 19, 20 en 21
Product	Regelingen, o.a.: - Regeling bescherming persoonlijke levenssfeer Algemene Premiespaarwet - Regeling bescherming persoonlijke levenssfeer debiteurenadministratie betreffende terug te vorderen (spaar)premies - Regeling bescherming persoonlijke levenssfeer Jeugdspaarwet - Reglement bescherming persoonsregistratie Administratie Bezitsvormingsfonds – Privacy-reglement Cafas en Jeugdspaarwet

83.

Actor	De minister
Handeling	Het beschikken op verzoeken van geregistreerden om verbetering, aanvulling of verwijdering van de op de geregistreerde betrekking hebbende gegevens.
Periode	1975-
Grondslag	Besluit van 20 november 1975 (Stcrt. 234), art. 8, derde lid
Product	Beschikkingen

Besluit van 19 november 1975 (Stcrt. 230), houdende regeling inzake de registratie van persoonsgegevens ten behoeve van de uitvoering van de Jeugdspaarwet (Regeling bescherming persoonlijke levenssfeer Jeugdspaarwet)

84.

Actor: De minister
 Handeling: Het beschikken op verzoeken van geregistreerden tot verbetering, aanvulling of verwijdering van op de spaarder betrekking hebbende gegevens.
 Periode: 1975-
 Grondslag: Besluit van 19 november 1975 (Stcrt. 230)
 Product: Beschikkingen

85

Actor: de minister
 Handeling: Het, in overeenstemming met de minister(s) die het mede aangaat(n), instellen/opheffen van commissies e.d., die adviseren over het bezitsvormingsbeleid.
 Periode: 1948-1994
 Product: Instellingsbeschikkingen o.a.: instellingsbeschikking van de Commissie Bezitsspreiding
 instellingsbeschikking van de Werkgroep Onderzoek Spaarregelingen

86

Actor: De minister
 Handeling: Het benoemen/ontslaan van leden van commissies en werkgroepen die adviseren over het bezitsvormingsbeleid
 Periode: 1940) 1945-
 Product: Benoemings- en ontslagbeschikkingen

87

Actor: de minister voor Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie
 Handeling: Het (opnieuw) installeren van de Commissie Bezitsspreiding.
 Periode: 1952-1953
 Product: Instellingsbeschikking

88

Actor: de minister van Binnenlandse Zaken, Bezitsvorming en Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie
 Handeling: Het, in overleg met de ministers die het mede aangaan, instellen van de Inter-departementale Werkgroep inzake faciliteiten voor sparen in brede kring.
 Periode: 1958-1959
 Product: Instellingsbeschikking

89

Actor: de minister van Algemene Zaken
 Handeling: Het opheffen van de Commissie Bezitsspreiding.
 Periode: 1963
 Grondslag:
 Product: Opheffingsbeschikking , ministerie van Algemene Zaken, Afd. B.E.A., nr. U 8788

- 90
 Actor: de minister van Financiën
 Handeling: Het, in overleg met de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, instellen van de Werkgroep faciëring spaarloon.
 Periode: 1969-?
 Product: Instellingsbeschikking
- 91
 Actor: de minister van Economische Zaken
 Handeling: van de Interdepartementale werkgroep inkomenspolitiek/subgroep gedifferentieerde winstontwikkeling en bezitsvorming.
 Periode: 1974-?
 Product: Instellingsbeschikking
- 92
 Actor: de Commissie Bezitsspreiding
 Handeling: Het adviseren aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over het bezitsvormingsbeleid.
 Periode: 1947-1952
 Grondslag: Instellingsbeschikking ministerie van Sociale Zaken, d.d. 15 juni 1948 No. 6714, Afd. Arbeidsverhoudingen
 Product: Adviezen
- 93
 Actor: de Commissie Bezitsspreiding
 Handeling: Het adviseren aan de minister van Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie over het bezitsvormingsbeleid.
 Periode: 1952-1956
 Grondslag:
 Product: Adviezen
- 94
 Actor: de Commissie Bezitsspreiding
 Handeling: Het adviseren aan de minister van Binnenlandse Zaken, Bezitsvorming en Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie over het bezitsvormingsbeleid.
 Periode: 1956-1959
 Grondslag:
 Product: Adviezen
- 95
 Actor: de Commissie Bezitsspreiding
 Handeling: Het adviseren aan de minister van Algemene Zaken over het bezitsvormingsbeleid.
 Periode: 1959-1963
 Grondslag:
 Product: Adviezen
- 96
 Actor: de Interdepartementale Werkgroep inzake faciliteiten voor sparen in brede kring
 Handeling: Het adviseren aan de minister van Binnenlandse Zaken, Bezitsvorming en Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie over het bezitsvormingsbeleid.
 Periode: 1958-1959
 Grondslag: Instellingsbeschikking

Product: Eindrapport

97

Actor: de Interdepartementale Werkgroep tot bestudering van de mogelijkheden tot verhoging van de spaarquote
Handeling: Het adviseren aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over het bezitsvormingsbeleid.
Periode: 1966-?
Grondslag: Instellingsbeschikking
Product: Adviezen

98

Actor: de Werkgroep onderzoek spaarregelingen
Handeling: Het adviseren aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over het bezitsvormingsbeleid.
Periode: 1967-?
Grondslag: Instellingsbeschikking
Product: Adviezen

99

Actor: de Werkgroep facilitiëring spaarloon
Handeling: Het adviseren aan de ministers van Sociale Zaken en Volksgezondheid en Financiën over het bezitsvormingsbeleid.
Periode: 1969-?
Grondslag: Instellingsbeschikking
Product: Adviezen

100

Actor: de Begeleidingscommissie inzake onderzoek spaargedrag en spaarmotieven
Handeling: Het adviseren aan de minister van Sociale Zaken over het bezitsvormingsbeleid.
Periode: 1971-?
Grondslag: Instellingsbeschikking
Product: Adviezen

101

Actor: de Interdepartementale werkgroep inkomenspolitiek/subgroep gedifferentieerde winstontwikkeling en bezitsvorming
Handeling: Het adviseren aan de ministers van Sociale Zaken en Economische Zaken over het bezitsvormingsbeleid.
Periode: 1974-?
Grondslag: Instellingsbeschikking
Product: Adviezen

102

Actor: de Werkgroep Wet vermogensaanwasdeling
Handeling: Het adviseren aan de minister van Sociale Zaken over het bezitsvormingsbeleid.
Periode: ca. 1975-?
Grondslag: Instellingsbeschikking
Product: Adviezen

103

Actor: de Werkgroep evaluatie gefaciliteerde bedrijfsspaarregelingen
Handeling: Het adviseren aan de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over het bezitsvormingsbeleid.
Periode: 1984-?

Grondslag: Instellingsbeschikking
Product: Adviezen

6 BIJLAGEN

6.1 Overzicht van gebruikte wet- en regelgeving

Spaarwet 1947

Wet van 18 juli 1947 (Stb. H 250) op de Nationale Spaarraad en het uitgeven van Rijksspaarbrieven (Spaarwet 1947)

Ingetrokken bij Wet van 23 december 1953 (Stb. 665) tot intrekking van de Spaarwet 1947

Jeugdspaarwet

Wet van 25 september 1958 (Stb. 453) houdende regelen ter bevordering van het sparen door jeugdige personen (Jeugdspaarwet 1958)

Inwerking op 1 oktober 1958 bij Besluit van 25 september 1958 (Stb. 455)

Gewijzigd bij: Wet van 2 december 1965 (Stb. 570), Wet van 3 april 1969 (Stb. 167), Wet van 24 december 1970 (Stb. 612)

Ingetrokken bij: Wet van 23 april 1971 (Stb. 362) houdende nieuwe regelen ter bevordering van het sparen door jeugdige personen (Jeugdspaarwet 1971)

In werking: 1 januari 1972

Gewijzigd bij: Wet van 13 december 1972 (Stb. 734), Wet van 2 juli 1975 (Stb. 413), Wet van 13 april 1978 (Stb. 255), Wet van 11 september 1985 (Stb. 510), Wet van 18 december 1986 (Stb. 633), Wet van 15 september 1988 (Stb. 421), Wet van 30 mei 1990 (Stb. 222), Wet van 5 december 1990 (Stb. 629), Wet van 16 december 1993 (Stb. 650)

Ingetrokken bij: Wet van 19 december 1991 (Stb. 738)

Jeugdspaarbesluit

Besluit van 25 september 1958 ter uitvoering van de artikelen 2 en 4 van de Jeugdspaarwet (Stb. 454) (Jeugdspaarbesluit 1958)

In werking: 1 oktober 1958

Gewijzigd: Besluit van 11 februari 1966 (Stb. 76)

Besluit van 18 oktober 1971 (Stb. 639) houdende vaststelling van het Jeugdspaarbesluit

Gewijzigd bij: Besluit van 13 september 1972 (Stb. 503), Besluit van 10 september 1975 (Stb. 497), Besluit van 17 oktober 1991 (Stb. 541)

Jeugdspaarbeschikking

Beschikking van 26 september 1958 (Stcrt. 188) tot uitvoering van de artikelen 5 en 7 van de Jeugdspaarwet (Jeugdspaarbeschikking)

Gewijzigd bij: Beschikking van 3 juni 1959 (Stcrt. 107)

Beschikking van 2 december 1971 (Stcrt. 243) houdende de vaststelling van formulieren op grond van de Jeugdspaarwet en Jeugdspaarbesluit.

In werking: 1 januari 1972

Gewijzigd bij: Beschikking van 12 november 1975 (Stcrt. 224) en Beschikking van 24 december 1986 (Stcrt. 250)

Algemene Premiespaarwet

Wet van 1 oktober 1965 (Stb. 448) houdende vaststelling van de Algemene Premiespaarwet

In werking: 1 mei 1966 terugwerkend tot 1 januari 1966 bij Besluit van 16 maart 1966 (Stb. 115)

Ingetrokken bij : Wet van 13 december 1972 tot intrekking van de Algemene Premiespaarwet (Stb. 734) per 1 januari 1974

Beschikking van 12 juni 1968 tot uitvoering van de Algemene Premiespaarwet (Stcrt. 119),
Beschikking van 1 juli 1970 tot uitvoering van de Algemene Premiespaarwet, Beschikking van 24
november 1970 tot uitvoering van de Algemene Premiespaarwet

Algemeen Premiespaarbesluit

Besluit van 21 april 1966 (Stb. 174) ter uitvoering van artikel 11 van de Algemene Premiespaarwet
(Algemeen Premiespaarbesluit)

In werking: 1 januari 1966

Gewijzigd bij: Besluit van 7 november 1967 (Stb. 556) houdende wijziging van het Algemeen
Premiespaarbesluit

In werking: 9 november 1967, met terugwerkende kracht tot 1 januari 1966

Algemene Premiespaarbeschikking

Beschikking van 27 april 1966 (Stcrt. 81) tot uitvoering van het Algemeen Premiespaarbesluit

Premiespaarregeling Rijksambtenaren

Besluit van 20 februari 1960 (Stb. 48) tot vaststelling van een premiespaarregeling voor het burgerlijk
Rijkspersoneel, het militair personeel en enkele andere personeelsgroepen (Premiespaarregeling
Rijksambtenaren 1960)

In werking: 1 maart 1960

Gewijzigd bij: Besluit van 5 juni 1963 (Stb. 282), Besluit van 24 maart 1965 (Stb. 123)

Ingetrokken bij: Besluit van 27 mei 1968 (Stb. 263) tot vaststelling van een premiespaarregeling voor
het burgerlijk Rijkspersoneel, het militair personeel en enkele andere groepen van personeel, welks
wedde een bepaald bedrag niet te boven gaat (Premiespaarregeling Rijksambtenaren 1968)

In werking: 1 juli 1968

Gewijzigd bij: Besluit van 20 maart 1987 (Stb. 182), Besluit van 30 juni 1987 (Stb. 399), Besluit van
23 januari 1992 (Stb. 46)

Beschikking van de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken van 27 mei 1968/U 1015 (Stcrt. 114) P

Besluit van 16 mei 1960 (Stb. 211), houdende nadere bepalingen voor de toepassing van de
Premiespaarregeling Rijksambtenaren ten aanzien van belanghebbenden, die werkzaam zijn gesteld bij
de Binnenlandse Veiligheidsdienst (Premiespaarregeling Binnenlandse Veiligheidsdienst)

Ingetrokken bij: Besluit van 29 juni 1970 (Stb. 356), houdende nadere bepalingen voor de toepassing
van de Premiespaarregeling Rijksambtenaren 1968 ten aanzien van belanghebbenden, die werkzaam
zijn gesteld bij de Binnenlandse Veiligheidsdienst (Premiespaarregeling Binnenlandse
Veiligheidsdienst 1968)

Premiespaarregeling Binnenlandse Veiligheidsdienst

Besluit van 16 mei 1960 (Stb. 211) houdende nadere bepalingen voor de toepassing van de
premierespaarregeling rijksambtenaren ten aanzien van belanghebbenden, die werkzaam zijn gesteld bij
de binnenlandse veiligheidsdienst

Ingetrokken: bij Besluit van 29 juni 1970 (Stb. 356)

Besluit van 29 juni 1970 (Stb. 356) houdende nadere bepalingen voor de toepassing van de
premierespaarregeling rijksambtenaren 1968 ten aanzien van belanghebbenden, die werkzaam zijn
gesteld bij de binnenlandse veiligheidsdienst

Bezitsvormingsfonds

Wet van 23 april 1971 (Stb. 418) houdende instelling van een Bezitsvormingsfonds (Wet
Bezitsvormingsfonds)

In werking: 1 juli 1971

Gewijzigd bij: Wet van 22 november 1972 (Stb. 679), 1 maart 1973 (Stb. 105), 22 december 1976
(Stb. 726), 14 september 1978 (Stb. 465), 20 december 1979 (Stb. 709), 21 december 1979 (Stb. 754),

16 juni 1988 (Stb. 305), 25 oktober 1989 (Stb. 490), 13 december 1989 (Stb. 1, 1990), 30 mei 1990 (Stb. 222)

Ingetrokken bij: Wet van 2 december 1991 (Stb. 676) per 25 december 1991

Besluit van 25 oktober 1971 (Stb. 645) houdende vaststelling van het Besluit Bezitsvormingsfonds spaareffecten

In werking: 20 november 1971, terugwerkend tot 1 juli 1971

Besluit van 12 oktober 1989 no. 89/5097 / Directoraat Generaal voor Algemene Beleidsaangelegenheden (Stcrt. 206), houdende de beëindiging spaareffectenpremiëring per 31 december 1989 ingevolge de Wet Bezitsvormingsfonds

Besluit van 12 februari 1990, nr. 90/5273 (Stb 206) waarmee beëindigingsdatum wordt vervangen door 31 december 1990.

Premiespaarregeling en winstdelingsspaarregelingen

Wet van 26 oktober 1961 (Stb. 459), houdende voorzieningen met betrekking tot premiespaarregelingen en winstdelingsspaarregelingen voor werknemers

Besluit van 22 december 1961 (Stb. 460) houdende voorzieningen met betrekking tot premiespaarregelingen en winstdelingsspaarregelingen voor werknemers (Besluit premiespaarregelingen en winstdelingsspaarregelingen 1961)

Gewijzigd bij: Besluit van 29 oktober 1963 (Stb. 438), Besluit van 18 februari 1964 (Stb. 54) tot vaststelling van een premiespaarregeling voor burgemeesters en tot wijziging van het Besluit Premiespaarregelingen en winstdelingsspaarregelingen

Ingetrokken bij: Besluit van 24 juni 1965 (Stb. 261) houdende voorzieningen met betrekking tot premiespaarregelingen en winstdelingsspaarregelingen voor werknemers (Besluit premiespaarregelingen en winstdelingsspaarregelingen 1965)

Gewijzigd bij: Besluit van 24 december 1965 (Stb. 632), Besluit van 12 juli 1967 (Stb. 384), Besluit van 21 december 1972 (Stb. 719) (Besluit Bedrijfsspaarregelingen) , Besluit van 21 december 1974 (Stb. 776), Besluit van 4 juli 1977 (Stb. 422), Besluit van 10 mei 1979 (Stb. 266), Besluit van 20 december 1979 (Stb. 718)

Besluit fondsen en spaarregelingen

Besluit van 23 januari 1973 (Stb. 33) ter uitvoering van artikel 1637s, tweede lid onder c en d Burgerlijk Wetboek (Besluit fondsen en spaarregelingen)

Gewijzigd bij: Besluit van 25 februari 1976 (Stb. 152), Besluit van 4 juli 1977 (Stb. 422), Besluit van 26 augustus 1986 (Stb. 469)

Besluit van 18 februari 1964 (Stb. 54) tot vaststelling van een premiespaarregeling voor burgemeesters (en tot wijziging van het Besluit premiespaarregelingen en winstdelingsspaarregelingen)

Ingetrokken bij: Besluit van 7 juni 1968 (Stb. 325) tot intrekking van de Premiespaarregeling Burgemeesters)

Fiscale faciliteiten

Wet van 27 juni 1963 (Stb. 374) houdende fiscale faciliteiten voor bezitsvorming met betrekking tot effecten

In werking: 13 september 1963

Wet van 13 december 1972 (Stb. 697) houdende begeleiding van spaarloon op het terrein van de belasting- en premieheffing

In werking: 1 januari 1973

Besluit premiespaarregelingen sociale werkvoorziening

Besluit van 5 maart 1969 (Stb. 113) houdende regelen betreffende spaarregelingen sociale werkvoorziening

Bescherming persoonsregistratie

Besluit van 20 november 1975 (Stcrt. 234) houdende regelen inzake de registratie van persoonsgegevens ten behoeve van de debiteurenadministratie betreffende terug te betalen (spaar)premies (Regeling bescherming persoonlijke levenssfeer debiteurenadministratie betreffende de terug te betalen (spaar)premies

Ingetrokken bij Besluit van 13 april 1993 (Stcrt. 74)

Besluit van 19 november 1975 (Stcrt. 230), houdende regeling inzake de registratie van persoonsgegevens ten behoeve van de uitvoering van de Jeugdspaarwet (Regeling bescherming persoonlijke levenssfeer Jeugdspaarwet)

Ingetrokken bij Besluit van 13 april 1993 (Stcrt. 74)

Regeling van de Staatssecretaris van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer van 15 augustus 1990, no. MFZ 09 890 001, Stcrt. 1990, 177, betreffende het Reglement bescherming persoonsregistratie Administratie Bezitsvormingsfonds (Reglement bescherming persoonsregistratie Administratie Bezitsvormingsfonds)

Besluit van de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid van 13 april 1993 (Stcrt. 74) betreffende Privacy bestand Cafas Relatie bestand en Jeugdspaarwet (Privacy-reglement Cafas en Jeugdspaarwet)

6.2 Literatuurlijst

Dr. W. Albeda en A. van Biemen (red.), *Bezitsvorming*, Nederlands Gesprek Centrum, publikatienr. 27 (Kampen 1963)

C.W.M. van Ballegooijen en W.A.F.G. Vermeend, *Spaar- en winstdelingsregelingen voor werknemers* (Den Haag 1995)

A. Ettekoven en A.T. Spieksma, *Het verdiende loon. Een institutioneel onderzoek op het terrein van inkomens- en arbeidsvoorwaardenbeleid over de periode 1940-1994*. PIVOT-rapport nr. 47 (Den Haag 1997)

Drs. J.W. Jager, *Spaarwetten*, Nederlandse Staatswetten Editie Schuurman & Jordens nr. 36, zevende druk (Zwolle 1987)

J.T. Janssen, *Inventaris van het archief van de Commissie Bezitsspreiding 1948-1963*. Uitgave van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (Den Haag 1982)

Mr. J.G. de Jong, *11e gecumuleerde aanvulling op Spaarwetten*, Nederlandse Staatswetten, Editie Schuurman & Jordens, nr. 36, zevende druk (Zwolle 1994)

P. Lamboo, *Belastingver(h)effend. Een onderzoek naar instituties en handelingen van algemene wet- en regelgeving inzake het heffen en invorderen van belastingen 1940-1993*, PIVOT-rapport nr. 19 (Den Haag 1994)

P. Lamboo, *Belastingen: de geheiligde schuld. Een institutioneel onderzoek naar het handelen van actoren op het beleidsterrein van de heffing van rijksbelastingen op grond van de wet- en regelgeving betreffende de zogenoemde heffingswetten per belastingsoort, met uitzondering van de invoerrechten en accijnzen, 1940-1993*; PIVOT-rapport nr. 65 (Den Haag 1999)

G.J. Lamfers, *Inventaris van het archief van de Nationale Spaarraad 1947-1953*, Ministerie van Financiën, afdeling Algemene Secretarie (Den Haag, 1985).

Rijksbegrotingen :Ministerie van Sociale Zaken(tot 1951), ministerie van Sociale Zaken en Volksgezondheid (1951-1952), ministerie voor Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie (1952-1956), ministerie van Binnenlandse Zaken, Bezitsvorming en Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie (1956-1959), ministerie van Algemene Zaken (1959-1963), ministerie van Sociale Zaken en Volksgezondheid (1963-1971), ministerie van Sociale Zaken (1971-1981), ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (1981-1994)

M. Schaap en A.T. Spieksma, *Ter bevordering van menswaardige arbeid. Rapport institutioneel onderzoek op het beleidsterrein arbeidsomstandigheden 1940-1993*. PIVOT-rapport nr. 24 (Den Haag 1994)

De nieuwe spaar- en winstdelingsregelingen nader bekeken. Een uitgave van de Algemene Werkgevers Vereniging (AWV), Vereniging FME en het Verbond van Nederlandse Ondernemingen (VNO) (Den Haag 1994)

Staatsalmanak voor het Koninkrijk der Nederlanden, 1940-1994

G.J.M. de Vries, *Inkomen en overheid* (Groningen 1994)

6.3 *Noten*

PIVOT-publicaties

Brochures:

Van de selectie van papier naar de selectie van handelingen

Een methode voor de vervaardiging van een archiefselectie-instrument uitgaande van het handelen van de overheid

(samenstelling: W.D. Küller; ISBN 90-74442-03-X) 's-Gravenhage 1992, 1993

Om de kwaliteit van het behoud:

NORMEN 'GOEDE EN GEORDENDE STAAT'

(samenstelling: M. Beekhuis/R.C. Hol; ISBN 90-74442-10-2) 's-Gravenhage 1993

Handelend optreden

Overheids handelen: modellen, onderzoeksmethoden en toepassingen

(samenstelling: medewerkers PIVOT; ISBN 90-74442-27-7) 's-Gravenhage 1994

De toegang ontsloten

Voordrachten gehouden op de themabijeenkomst over bewerking en toegankelijkheid van het archiefblok over de Rijksbegroting van het ministerie van Financiën over de periode 1940-1981

(samenstelling: R.W. Steensma; ISBN 90-74442-41-2) 's-Gravenhage 1996

Rapporten:

1 Coördinatie op hoog niveau

Institutioneel onderzoek naar de ministeriële coördinatie organen en de ambtelijke voorportalen, 1945-1990

(samenstelling: dr. L. Hovy; ISBN 90-74442-01-3) 's-Gravenhage 1992

2 Kwakzalverij is nooit uit te roeien: 'Mundus vult decipi'

Een onderzoek naar instituties en wet- en regelgeving op het terrein van de medische beroepen en opleidingen, 1940-1990 (samenstelling: F. van Dijk; ISBN 90-74442-02-1) 's-Gravenhage 1992

3 Oorlog duurt een leven lang uitverkocht

Een onderzoek naar instituties en wet- en regelgeving inzake de oorlogsgetroffenen, 1945-1990

(samenstelling: drs. A.S. Fris; ISBN 90-74442-04-8) 's-Gravenhage 1993

4 Telecommunicatie en post in Nederland uitverkocht

Een institutioneel onderzoek op het beleidsterrein telecommunicatie en post, 1945-1990

(samenstelling: J.W.J.M. Bogaarts en dr. L. Hovy; ISBN 90-74442-05-6) 's-Gravenhage 1993

5 Zicht op toezicht

Een institutioneel onderzoek naar het staatstoezicht op de volksgezondheid, 1940-1990

(samenstelling: drs. L.B. Humbert; ISBN 90-74442-06-4) 's-Gravenhage 1993

6 Planning van voorzieningen in de gezondheidszorg

Rapport van een institutioneel onderzoek, 1945-1990

(samenstelling: J.W.J.M. Bogaarts; ISBN 90-74442-07-2) 's-Gravenhage 1993

7 Verzekerd van zorg

Een onderzoek naar instituties en wet- en regelgeving op het terrein van de bekostiging en verzekering van de gezondheidszorg als onderdeel van het stelsel van structuur en financiering van de gezondheidszorg, 1940-1990

(samenstelling: F. van Dijk; ISBN 90-74442-09-9) 's-Gravenhage 1993

8 De vaststelling van tarieven in de gezondheidszorg

Een institutioneel onderzoek, 1945-1990

(samenstelling: J.W.J.M. Bogaarts; ISBN 90-74442-08-0) 's-Gravenhage 1993

- 9 Het bejaardenbeleid
Een onderzoek naar instituties en wet- en regelgeving inzake het ouderenbeleid, 1945-1990
(samenstelling: drs. A.S. Fris; ISBN 90-74442-12-9) 's-Gravenhage 1993
- 10 Rechtspleging en rechtshulp
De datageschiedenis van handelingen en organisatie-eenheden van de justitiële ministeriële organisatie van de rechtspleging en rechtshulp, 1945-1992
(samenstelling: drs. C.K. Berghuis; ISBN 90-74442-14-5) 's-Gravenhage 1993
- 11 Nationaliteiten
Een onderzoek naar actoren en handelingen op het terrein van de nationaliteitsaangelegenheden, 1945-1991
(samenstelling: drs. A.H. Netiv; ISBN 90-74442-13-7) 's-Gravenhage 1994
- 12 'So many laws argue so many sins'
Een onderzoek naar actoren en handelingen op het terrein van de wetgeving, 1945-1991
(samenstelling: drs. A.H. Netiv; ISBN 90-74442-11-0) 's-Gravenhage 1994
- 13 Kwaliteit op recept
Een onderzoek naar de actoren en handelingen op het terrein geneesmiddelen en medische hulpmiddelen, 1940-1990
(samenstelling: drs. L.B. Humbert, drs. F. van der Doe en drs. M.J.B. Kavelaars; ISBN 90-74442-16-1) 's-Gravenhage 1994
- 14 Externe adviesorganen in de gezondheidszorg uitverkocht
Een institutioneel onderzoek op het terrein van de advisering in de gezondheidszorg, 1940-1990
(samenstelling: drs. N.P. van Egmond en drs. F. van der Doe; ISBN 90-74442-15-3) 's-Gravenhage 1994
- 15 Per slot van rijksrekening
Een institutioneel onderzoek naar het beleidsterrein beheer van de rijksbegroting, 1940-1993
(samenstelling: F. van Dijk; ISBN 90-74442-17x) 's-Gravenhage 1994
- 16 Luchtvaart gebonden uitverkocht
Een institutioneel onderzoek op het terrein van de burgerluchtvaart, 1945-1993
(samenstelling: dr. L. Hovy; ISBN 90-74442-18-8) 's-Gravenhage 1994
- 17 Driemaal 's Raads Recht
Een institutioneel onderzoek naar de taakgebieden van de Raad van State, (1940) 1945-1990
(samenstelling: drs. A. Spijksma en drs. L. Verbeek; ISBN 90-74442-20x) 's-Gravenhage 1994
- 18 De heilige koe geboekstaafd
Een institutioneel onderzoek naar het handelen van de Rijksdienst voor het Wegverkeer, 1951-1994
(samenstelling: J.W.J.M. Bogaarts; ISBN 90-74442-19-6) 's-Gravenhage 1994
- 19 Belastingver(h)effend
Een institutioneel onderzoek naar de actoren en handelingen op het terrein van het heffen en invorderen van belastingen, 1940-1993
(samenstelling: P. Lamboo; ISBN 90-74442-24-2) 's-Gravenhage 1994
- 20 Roeien met de riemen
Een onderzoek naar instituties, bedrijfsprocessen en handelingen met betrekking tot het beleidsterrein militair materieel Koninklijke Marine, 1945-1993
(samenstelling: drs. A.G. de Vries; ISBN 90-74442-22-6) 's-Gravenhage 1994
- 21 Stuurlui aan wal
Een institutioneel onderzoek naar het beleidsterrein scheepvaart en maritieme zaken, 1980-1994
(samenstelling: drs. J.T. Klinkenberg; ISBN 90-74442-21-8) 's-Gravenhage 1994
- 22 Smelten, pletten, ponsen en slaan (geldvoorziening)

Een institutioneel onderzoek naar actoren en handelingen op het terrein van het 'geldwezen (de geldvoorziening), 1940-1993
(samenstelling: drs. N.P. van Egmond; ISBN 90-74442-23-4) 's-Gravenhage 1994

23 De toelating van vreemdelingen

Een institutioneel onderzoek naar het beleidsterrein toelating van vreemdelingen, 1945-1993
(samenstelling: drs. C.K. Berghuis, W. Hoffstädt, W.D. Küller; ISBN 90-74442-28-5) 's-Gravenhage 1994

24 Ter bevordering van menswaardige arbeid uitverkocht

Rapport institutioneel onderzoek op het beleidsterrein arbeidsomstandigheden 1940-1993
(samenstelling: M. Schaap, A. Spieksma; ISBN 90-74442-25-0) 's-Gravenhage 1994

25 Geef acht (militair personeel; beroeps- en reservepersoneel)

Een institutioneel onderzoek naar bedrijfsprocessen en handelingen op het beleidsterrein militair personeel: beroeps- en reservepersoneel in dienst van het ministerie van Defensie en voorgangers, 1945-1993
(samenstelling: drs. F. van der Doe, drs. M.L. Loef; ISBN 90-74442-26-9) 's-Gravenhage 1994

26 Agrarisch Onderwijs

Een onderzoek naar actoren, taken en handelingen op het beleidsterrein Agrarisch Onderwijs in de periode 1945-1992 (samenstelling: G.M.C.J. Smeets; ISBN 90-74442-30-7) 's-Gravenhage 1995

27 Tussen waarneming en neerslag

Een institutioneel onderzoek naar het takenpakket van het Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut
(samenstelling: W.D. Küller; ISBN 90-74442-29-3) 's-Gravenhage 1994

28 Waterstaat

Rapport van een institutioneel onderzoek naar het overheidshandelen op het beleidsterrein waterstaat over de periode 1945-1994
(samenstelling: J.W.J.M. Bogaarts; 90-74442-31-5) 's-Gravenhage 1995

29 Eenheid in verscheidenheid

Een institutioneel onderzoek naar actoren en handelingen op het terrein van staatkundige verhoudingen en samenwerking tussen de landen van het Koninkrijk der Nederlanden in de periode 1954-1995
(samenstelling: drs. I. Broos; ISBN 90-74442-32-3) 's-Gravenhage 1996

30 Inlichtingendienst Buitenland

Een institutioneel onderzoek naar de Buitenlandse Inlichtingendienst/Inlichtingendienst Buitenland (1946-1996)
(samenstelling: dr. D. Engelen; ISBN 90-74442-33-1) 's-Gravenhage 1996

31 Handelen met de sterke arm

Rapport institutioneel onderzoek naar het beleidsterrein politie (deel II), 1994
(samenstelling: drs. M.J.B. Kavelaars; ISBN 90-74442-34-X) 's-Gravenhage 1996

32 Flora en Fauna

Rapport van een onderzoek naar het beleidsterrein Flora en Fauna in de periode 1945-1993
(samenstelling: drs. M.L. Baten; ISBN 90-74442-35-8) 's-Gravenhage 1996

33 Van monumentale waarde

Een institutioneel onderzoek naar de rijksoverheidsbemoeienis met monumentenzorg, 1945-1990
(samenstelling: drs. F. van der Doe en drs. H. Spijkerman; ISBN 90-74442-36-6) 's-Gravenhage 1996

34 Geld(t) voor overzee

Institutioneel onderzoek naar overzeese pensioenen en eenmalige uitkeringen aan Indische oorlogsslachtoffers
(samenstelling: drs. N.J.W. de Goeje; ISBN 90-74442-40-4) 's-Gravenhage 1996

- 35 Pacht- en Grondprijsbeleid
Institutioneel onderzoek naar twee beleidsterreinen die zich begeven op het deeltaakgebied prijsbeheersing van de landbouwgronden, 1945-1993
(samenstelling: drs. C.K. Berghuis en drs. A.S. Fris; ISBN 90-74442-37-4) 's-Gravenhage 1996
- 36 Echt goud, echt zilver ?
Rapport van een institutioneel onderzoek naar de taken en de handelingen betreffende het waarborgen van (platina), gouden en zilveren werken over de periode 1940-1995.
(samenstelling: drs. G. Beks; ISBN 90-74442-39-0) 's-Gravenhage 1996
- 37 De grens verlegd
Rapport van een institutioneel onderzoek naar de taken en het overheidshandelen op het beleidsterrein invoerrechten en accijnzen, 1940-1962
(samenstelling: drs. G. Beks; ISBN 90-74442-38-2) 's-Gravenhage 1996
- 38 De grens geslecht
Rapport van een institutioneel onderzoek naar de taken en het overheidshandelen op het beleidsterrein invoerrechten en accijnzen, 1962-1995
(samenstelling: A.A. Mietes; ISBN 90-74442-72-2) 's-Gravenhage 1999
- 39 Zakelijk gezien
Rapport van het institutioneel onderzoek naar de taken en handelingen van de dienst Domeinen van het ministerie van Financiën over de periode 1945-1994
(samenstelling: F. van Dijk; ISBN 90-74442-42-2) 's-Gravenhage 1996
- 40 Geregeld toezicht
Een institutioneel onderzoek naar actoren en handelingen op het terrein van de regulering van en het toezicht op de centrale bank, het kredietwezen, het effectenverkeer en het giroverkeer (en de Rijkspostspaarbank), het voorkomen van het witwassen van uit criminele activiteiten verkregen gelden, en het financiële verkeer in buitengewone omstandigheden, 1940-1995
(samenstelling: drs. N.P. van Egmond; ISBN 90-74442-43-9) 's-Gravenhage 1996
- 41 En morgen gezond weer op
Een institutioneel onderzoek naar het takenpakket en de handelingen van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieuhygiëne, 1940-1995
(samenstelling: drs. I.E.C.M. Broos, ing. S. Slagter en drs. H.E. Erich; ISBN 90-74442-46-3) 's-Gravenhage 1996
- 42 Leergeld
Een institutioneel onderzoek naar het beleidsterrein studiefinanciering, 1945-1994
(samenstelling: J. van der Meer en G.J. Willighagen; ISBN 90-74442-47-1) 's-Gravenhage 1997
- 43 Die zijn schuld betaald, verarmt niet
Een institutioneel onderzoek naar actoren en handelingen op het terrein van de zorg voor de financiering en beheersing van de staatsschuld, 1940-1993
(samenstelling: drs. A. Ettekoven; ISBN 90-47772-48-X) 's-Gravenhage 1997
- 44 Bomen met beleid
Een institutioneel onderzoek naar actoren, taken en handelingen op het beleidsterrein bosbouw, 1945-1995
(samenstelling: drs. A.S. Fris; ISBN 90-74442-49-8) 's-Gravenhage 1997
- 45 Het Rijk onder dak
Een institutioneel onderzoek naar het handelen van de rijksoverheid op het beleidsterrein van de rijkshuisvesting, 1945-1994 en in het bijzonder de Rijksgebouwendienst (1922-1994)
(samenstelling: dr. J.A.A. Bervoets; ISBN 90-74442-52-8) 's-Gravenhage 1997
- 46 “In den strijd tegen onwetendheid, valsche voorstelling en leugen”.
Een institutioneel onderzoek naar het beleidsterrein voorlichting van de rijksoverheid 1931-1990

(samenstelling: drs. M.J.B. Kavelaars; ISBN 90-74442-50-1) 's-Gravenhage 1997

47 Het verdiende loon

Een institutioneel onderzoek op het terrein van inkomens- en arbeidsvoorwaardenbeleid over de periode 1940-1944

(samenstelling: A. Ettekhoven en A.T. Spieksma; ISBN 90-74442-51-X) 's-Gravenhage 1997

48 De draden van de WEB

Een institutioneel onderzoek naar het beleidsterrein beroepsonderwijs en volwasseneneducatie 1945 - 1995/1996

(samenstelling: drs. A.E.M. Jonker; ISBN 90-74442-54-4) 's-Gravenhage 1998

49 Van pro-actie tot nazorg

Een institutioneel onderzoek naar het deelbeleidsterrein brandweezorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing vanaf 1952

(samenstelling: W.D. Küller; ISBN 90-74442-57-9) 's-Gravenhage 1998

50 Te land, ter zee en in de lucht

Een institutioneel onderzoek naar taken en handelingen op het beleidsterrein militaire operatiën van het ministerie van Defensie en voorgangers, 1945-1993

(samenstelling: A.D.M. Bakker, F. van Dijk, drs. F. van der Doe, dr. B. Jaski, drs. L. Verbeek; ISBN 90-74442-63-3) 's-Gravenhage 1998

51 Openluchtrecreatie

Een institutioneel onderzoek naar het beleidsterrein openluchtrecreatie over de periode 1945 - 1996

(samenstelling: drs. R. van der Wal; ISBN 90-74442-60-9) 's-Gravenhage 1998

52 Speciaal Centraal

Een institutioneel onderzoek naar het deelbeleidsterrein speciaal onderwijs periode 1950-1996

(samenstelling: Y. van Dam-Kooij; ISBN 90-74442-53-6) 's-Gravenhage 1998

53 Geschiedschrijving van de toekomst

Een rapport institutioneel onderzoek naar het beleidsterrein algemeen wetenschappelijke beleidsvoorbereiding, (1892) 1945-1996

(samenstelling: drs. F. van der Doe, drs. A.G. de Vries, drs. Ch. M. Zeegers; ISBN 90-74442-58-7) 's-Gravenhage 1998

54 Gewasbescherming

Een institutioneel onderzoek naar het beleidsterrein Gewasbescherming met actoren en handelingen in de periode 1945-1993

(samenstelling: drs. M.L. Baten; ISBN 90-74442-61-7) 's-Gravenhage 1998

55 Een academische zaak, deel II

Een institutioneel onderzoek naar het handelen van de rijksoverheid op het beleidsterrein wetenschappelijk onderwijs (1945) 1960-1997

(samenstelling: drs. Ch.M. Zeegers; ISBN 90-74442-59-5) 's-Gravenhage 1998

56 Behoorlijk behandeld

Rapport van een institutioneel onderzoek naar actoren en handelingen op het terrein van de Nationale Ombudsman (1964) 1982-1997

(samenstelling: drs. R.J.B. Hageman; ISBN 90-74442-55-2) 's-Gravenhage 1998

57 Staatsdeelneming en financiering van het bedrijfsleven

Een institutioneel onderzoek naar de handelingen en taken van de Rijksoverheid op het beleidsinstrument staatsdeelnemingen en financiering van het bedrijfsleven, 1940-1995

(samenstelling: drs. G. Beks, drs. A.G. de Vries; ISBN 90-74442-56-0) 's-Gravenhage 1998

58 De Sociaal-Economische Raad

Een institutioneel onderzoek naar de taken en handelingen van de SER, 1950-1997

(samenstelling: E.A.T.M. Schreuder; ISBN 90-74442-65-5) 's-Gravenhage 1998

59 Met rede gekaveld

Een institutioneel onderzoek naar taken en handelingen van actoren op het terrein van de landinrichting in de periode 1945-1993

(samenstelling: drs. R.J.B. Hageman; ISBN 90-74442-67-6) 's-Gravenhage 1999

60 Een Academische Zaak, deel I

Een institutioneel onderzoek naar universiteiten op het beleidsterrein wetenschappelijk onderwijs sinds (1981) 1968-1998

(samenstelling: J. v.d. Meer en A. Spijksma; ISBN 90-74442-64-1) 's-Gravenhage 1999

61 De militaire inlichtingendiensten

Een institutioneel onderzoek naar het handelen van de overheid op het terrein van de militaire inlichtingendiensten, (1930) 1945-1999

(Samenstelling: Dr. D. Engelen; ISBN 90-74442-65-X) 's-Gravenhage 1999

62 Hoger Beroepsonderwijs

Een institutioneel onderzoek naar het handelen van nationale overheidsorganen op het beleidsterrein hoger onderwijs, (1945)1968-1998

(samenstelling: drs. Ch. M. Zeegers; ISBN 90-74442-66-8) 's-Gravenhage 1999

63 Mammoetsporen, deel I

Een institutioneel onderzoek naar het beleidsterrein voortgezet onderwijs, 1968-1998

(samenstelling: Y. van Dam-Kooij; ISBN 90-74442-68-4) 's-Gravenhage 1999

64 Klaar...af

Een institutioneel onderzoek naar het beleidsterrein basisonderwijs, 1945-1998

(samenstelling: Y. van Dam-Kooij, H. Sauter, J. Yard; ISBN 90-74442-69-2) 's-Gravenhage 1999

65 Belastingen: de geheiligde schuld

Een institutioneel onderzoek naar het handelen van actoren op het beleidsterrein van de heffing van rijksbelastingen op grond van de wet- en regelgeving betreffende de zogenoemde heffingswetten per belastingsoort, met uitzondering van de invoerrechten en accijnzen, 1940-1993

(samenstelling: P.C.A. Lamboo; ISBN 90-74442-70-6) 's-Gravenhage 1999

66 Verstreckende Zekerheid

Een institutioneel onderzoek op het beleidsterrein sociale zekerheid ten aanzien van de sociale verzekeringen, 1940-1997

(samenstelling: J. van der Meer, A. Wittkamp, J. Lendering; ISBN 90-74442-71-4) 's-Gravenhage 1999

67 Toezicht verzekerd

Een institutioneel onderzoek naar het overheidshandelen op het beleidsterrein toezicht op het verzekeringsbedrijf, 1940-1996

(samenstelling: Drs. B.J. Abels; ISBN 90-74442-73-0) 's-Gravenhage 1999

68 Constitutionele zaken.

Een institutioneel onderzoek naar het beleidsterrein constitutionele zaken.

(samenstelling: M. Schaap en drs. M.C. Windhorst; ISBN 90-74442-74-9) 's-Gravenhage 1999

69 Mammoetsporen, deel II

Een institutioneel onderzoek naar het handelen van de (rijks)overheid op het beleidsterrein middelbaar beroepsonderwijs (mbo) en voortgezet algemeen volwassenenonderwijs (vavo), 1968-1999

(samenstelling: Y. van Dam-Kooij; ISBN 90-74442-75-7) 's-Gravenhage 1999

71 Volgens de regelen der kunst

Rapport institutioneel onderzoek naar het handelen van overheidsorganen op het beleidsterrein kunsten (1945) 1965-1999

(samenstelling: drs. Ch. M. Zeegers; ISBN 90-74442-76-5) 's-Gravenhage 1999

78 Herverzekerd

Een institutioneel onderzoek naar het overheidshandelen op het beleidsterrein herverzekering van export- en importkredieten en investeringsgaranties, 1940-1996.

(samenstelling: A.A. Mietes; ISBN 90-74442-81-1) 's-Gravenhage 1999

81 Macro-economische politiek

Een institutioneel onderzoek op het beleidsterrein macro-economische politiek in de periode 1947-1999 (samenstelling: mevr. drs. H.M. Schrauwers en mevr. drs. A.P. Smit; ISBN 90-74442-80-3) 's-Gravenhage 1999

87 Reclassering.

Een institutioneel onderzoek naar het beleidsterrein reclassering, 1948-1999

(samenstelling: drs. P.R. te Slaa; ISBN 90-74442-82-X) 's-Gravenhage 2000

88 Wie wat spaart, die wat heeft

Een institutioneel onderzoek op het terrein van het bezitsvormingsbeleid over de periode 1940-1994 (samenstelling: A. Ettekoven; ISBN 90-74442-83-8) 's-Gravenhage 2000

¹ Ettekoven en Spieksma, *Het verdiende loon*

² Schaap en Spieksma, *Ter bevordering van menswaardige arbeid*

³ De Vries, *Inkomen en overheid*, blz. 7.

⁴ Ontwerp van Wet houdende vaststelling van een Algemene Premiespaarwet, Memorie van Toelichting, zitting 1962-1963, nr. 3 I 7024, blz. 5.

⁵ P. Lamboo, *Belastingen: de geheiligde schuld*

⁶ Ettekoven en Spieksma, *Het verdiende loon*

⁷ Lamboo, *Belastingen: de geheiligde schuld*.

⁸ Staatsblad 1952, 480.

⁹ Staatsblad 1956, 518.

¹⁰ Staatsblad 1959, 170.

¹¹ Wet van 23 december 1953 (Stb. 665) tot intrekking van de Spaarwet 1947 (Stb. H. 250)

¹² Memorie van toelichting op het ontwerp van de wet van 23 december 1953 tot intrekking van de Spaarwet 1947, Tweede kamer, zitting 1953-1954, nr. 3253

¹³ Janssen, *Inventaris van het archief van de Commissie Bezitsspreiding*, blz. 5.

¹⁴ Beschikking van de minister van Sociale Zaken van 15 juni 1948, nr. 6714 (afd. Arbeidsverhoudingen).

¹⁵ Beschikking van de Staatssecretaris van Algemene Zaken van 19 april 1963 afd. B.E.A., nr. U 8788

¹⁶ Benaming van het ministerie: Ministerie van Sociale Zaken (1940-1951), Ministerie van Sociale Zaken en Volksgezondheid (1951-1971), Ministerie van Sociale Zaken (1971-1981) en het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (1981-).

¹⁷ Rijksbegroting voor het dienstjaar 1967. Hoofdstuk XV, Ministerie van Sociale Zaken en Volksgezondheid, Memorie van Toelichting, zitting 1966-1967.

¹⁸ Rijksbegroting voor het dienstjaar 1964. Hoofdstuk XV, Ministerie van Sociale Zaken en Volksgezondheid, Memorie van Toelichting, zitting 1963-1964

¹⁹ Ballegooijen en Vermeend, *Spaar en winstdelingsregelingen voor werknemers* blz. 34.

²⁰ Rijksbegroting voor het jaar 1985. Hoofdstuk XV. Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, Memorie van Toelichting.

²¹ Rijksbegroting voor het jaar 1986, Hoofdstuk XV. Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

²² Rijksbegroting voor het jaar 1989, Hoofdstuk XV. Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

²³ Wet van 2 december 1991 (Stb.676) houdende intrekking van de Wet Bezitsvormingsfonds.

²⁴ Wet van 25 september 1958 (Stb. 453).

²⁵ Jager, *Spaarwetten*, blz. 2.

²⁶ Memorie van Toelichting op de Algemene Premiespaarwet, zitting 1962-1963, I 7024, nr. 3, blz. 8.

²⁷ Ibidem

²⁸ Wet van 19 december 1991 (Stb. 738) tot intrekking van de Jeugdspaarwet.

²⁹ Ibidem, blz. 9.

³⁰ Memorie van Toelichting op de Algemene Premiespaarwet, zitting 1962-1963, I 7024, nr. 3, blz. 8.

³¹ De nieuwe spaar- en winstdelingsregelingen nader bekeken, blz. 29.

³² Ballegooijen en Vermeend, *Spaar- en winstdelingsregelingen*, blz. 27.

³³ Ballegooijen en Vermeend, *Spaar- en winstdelingsregelingen*, blz. 32.

³⁴ Rijksbegroting voor het dienstjaar 1969, Hoofdstuk XV, Ministerie van Sociale Zaken en Volksgezondheid, Memorie van Toelichting, zitting 1968-1969, nr. 9800.

³⁵ VAD-wetsontwerp 1977/1978 nr. 15007 van april 1978 en VAD-wetsontwerp 1978/1979 nr.15316 van 5 oktober 1978.

³⁶ Rijksbegroting voor het jaar 1984. Hoofdstuk XV. Departement van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

³⁷ Ontwerp van Wet houdende vaststelling van een Algemene Premiespaarwet, Memorie van Toelichting nr. 3, blz. 6. Zitting 1962-1963 nr. I 7024.

³⁸ Wet van 13 december 1973 (Stb. 734).

³⁹ Intrekking van de Algemene Premiespaarwet, Memorie van Toelichting, zitting 1971-1972, 11610, nr. 3.

⁴⁰ Memorie van Toelichting intrekking Wet Bezitsvormingsfonds, Tweede Kamer, vergader jaar 1990-1991, 21935, nr. 3.

⁴¹ Spaarwetten, 11e gecumuleerde aanvulling, blz. 289-297.

-
- ⁴² Beschikking van de Minister van Sociale Zaken van 15 juni 1948 tot instelling van de Commissie Bezitsspreiding (no. 6714/Afdeling Arbeidsverhoudingen).
- ⁴³ Beschikking van de Staatssecretaris van Algemene Zaken, Afdeling BEA, nr. U8788.
- ⁴⁴ G.J. Lamfers, *Inventaris van het archief van de Nationale Spaarraad 1947-1953*, Ministerie van Financiën, afdeling Algemene Secretarie (Den Haag, 1985).